

Затверджено
Рішення 42 сесії Гребінківської
міської ради 8 скликання
26.04.2024 № 2591

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ГРЕБІНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ

Стратегію розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року розроблено спільними зусиллями створеної в громаді робочої групи з розробки Стратегії розвитку Гребінківської громади, ГО “Ендшпіль” та консультантів проєкту “Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей”. Реалізація проєкту стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID “ГОВЕРЛА”.

Зміст цього документу не обов’язково відображає погляди USAID та Уряду США.

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	3
ВСТУП.....	6
Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА.....	7
1.1 Історичний розвиток.	7
1.2 Географічне розташування.....	8
1.3 Природно-ресурсний потенціал	10
1.4 Характеристика населення та трудових ресурсів.	18
1.5 Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична).....	24
1.6. Містобудівна документація, а також концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади, програма комплексного відновлення території територіальної громади.....	31
1.7. Економічний розвиток.....	32
1.8. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.	36
1.9. Органи управління громадою.	39
1.10. Органи самоорганізації населення та громадських об'єднань	
1.11. Результати опитування зацікавлених сторін.	41
Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ	44
Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	55
Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	59
Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	60
"Дерево цілей" Стратегії розвитку Гребінківська міської територіальної громади	60
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування.....	65
Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	64
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля	67
Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ (ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОБЛАСТІ).	69
Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	74

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 1.2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року.	9
Таблиця 1.2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ	10
Таблиця 1.3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ	11
Таблиця 1.3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій земель станом на 01.01.2023 р.	12
Таблиця 1.3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади	13
Таблиця 1.3.4 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 рр. по колишньому Гребінківському району)	15
Таблиця 1.3.5 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, тис. тон (дані 2020 р. по колишньому Гребінківському району)	15
Таблиця 1.3.6 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб	16
Таблиця 1.3.7 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м. Гребінка, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)	17
Таблиця 1.3.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тон	17
Таблиця 1.4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр. (на 01.01 відповідного року), тис.осіб	18
Таблиця 1.4.2 Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік	22
Таблиця 1.4.3. Динаміка середньої заробітної плати, грн.	22
Таблиця 1.5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади	24
Таблиця 1.5.2. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023 р.	25
Таблиця 1.5.3 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ	27
Таблиця 1.7.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	32
Таблиця 1.7.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.)	33
Таблиця 1.7.3 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році	33
Таблиця 1.7.4. Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р. (тис.грн)	34
Таблиця 1.7.5. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г)	35
Таблиця 1.8.1 Бюджетоутворюючі податкові надходження Гребінківської громади	36
Таблиця 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.	38
Таблиця 1.8.3 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки	38
Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Гребінківської міської територіальної громади	44
Таблиця 5.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року	61
Таблиця 6.1 Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки	71
Таблиця 6.2 Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 року	73

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рисунок 1.1.1. Емблема Гребінківської міської територіальної громади	7
Рисунок 1.2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області	8
Рисунок 1.2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ.	9
Рисунок 1.3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ	11
Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області станом на початок 2023 року	19
Рисунок 1.4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області на початок 2023 року	19
Рисунок 1.4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.	20
Рисунок 1.4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, % станом на 01.01.2023 р.	20
Рисунок 1.4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ	21
Рисунок 1.4.5 Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.	23
Рисунок 1.8.1 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр., млн.грн	36
Рисунок 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом, у 2022 р.	37
Рисунок 1.11.1 Основні ресурси громади, відзначені опитаними мешканцями	43
Рисунок 1.11.2 Оцінка громади як місце для ведення бізнесу	44
Рисунок. 2.1. Порівняльні переваги	47
Рисунок. 2.2. Виклики	49
Рисунок. 2.3. Ризики	52
Рисунок. 2.4. Протидія	53
Рисунок 5.1 "Дерево цілей" Гребінківської міської територіальної громади	60

ВСТУП

Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади. Стратегія розвитку (далі – Стратегія) розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також із врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Метою Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади є підвищення рівня життя населення у згуртованій, розумній, конкурентоспроможній і демократичній громаді, орієнтованій на людину, її цінності та добробут.

Для організації процесу стратегічного планування і розробки Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади розпорядженням міського голови від 12 вересня 2023 року № 518 було утворено Робочу групу з оновлення Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року.

До процесу формування бачення і визначення стратегічних і оперативних цілей Стратегії розвитку громади були долучені представники органів місцевого самоврядування, депутати, бізнес-спільноти, освітяни, медики, залізничники, представники громадянського суспільства, жителі громади, учнівська молодь (учні 11 класу Гребінківської гімназії: Бабінська Юлія, Кучук Альбіна, Савченко Віктор, Тютюнник Ілля; учні 10-11 класів Опорного закладу Гребінківська загальноосвітня школа I-III ступенів №4: Корнев Олексій, Трубаєва Євгенія, Мельник Дмитро), студенти ОПП «Урбаністика та міське планування» географічного факультету Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка (Цапенко Анастасія).

Стратегія громади орієнтована на потреби бізнесу та мешканців, що були виявлені, під час анкетування усіх активних та зацікавлених представників громади у вересні-жовтні 2023 року. Процес розробки та впровадження Стратегії – публічний. З цією метою через офіційний веб-сайт та офіційні сторінки міської територіальної громади в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проектом Стратегії, визначено строки і форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи з підготовки Стратегії (14.09.2023 р., 07.11.2023 р., 05.12.2023 р., 07.02.2024 р., 11.04.2024 р.) та засідання фокус-груп (16.11.2023 - економічний розвиток, 21.11.2023 – комфортна і безпечна громада, 23.11.2023 – культурно-просвітницький центр), оприлюднено на офіційному веб-сайті міської ради проекти Стратегії та Плану заходів з її реалізації, Профіль громади, документи з стратегічної екологічної оцінки, організовано їх громадське обговорення.

Отже, Стратегія розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року є документом, що враховує спільні інтереси та бачення поступального розвитку громади, та зорієнтований на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя її мешканців.

Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1.1 Історичний розвиток

Історія міста Гребінка

Територія міста Гребінка була заселена ще із часів Київської Русі. Тут існувало укріплене городище, що було зруйноване в 1239-1240 рр. монголо-татарами. Вдруге ці землі заселилися у другій половині XVII ст. і належали полковнику Л. Свічці. У 1740 р. тут виникло поселення Городище. На початку XIX ст. Городище відійшло до землевласника І. Горбовського, а інша частина земель Л. Свічки - до Стороженка. Стороженко заснував на своїх землях с. Тінь. У 1863 р. Городище стало волосним центром. Початок існування Гребінки припадає на 1895 рік, коли розпочалось будівництво залізничної лінії Південно-Західної залізниці Харків-Київ. Перша згадка про місто датується 1740 р. У 1895 р. було збудовано залізницю Київ - Харків і с.Тінь, розширившись, перетворилося на станцію Петрівка. У 1901 р. станцію і населений пункт при ній назвали Гребінка на честь відомого українського поета-байкаря Євгена Гребінки. В 1920-х роках при станції Гребінка склався будівельний кооператив «Промінь» (із робітників і службовців), розгорнулося інтенсивне будівництво житлових будинків. В цей час тут було два парові млини, один з яких був олійницею, а також два цегельні заводи. В 1933 р, в Гребінці було створено машинно-тракторну станцію, в 1935 р. побудовано вагоноремонтний пункт. У 1935 р. Гребінка стала районним центром, а у 1938 р. отримала статус селища міського типу. В 1938 р. в Гребінці було завершено будівництво електростанції, з'явилося електроосвітлення в будинках і на вулицях. В 1938 р. побудоване паровозне депо. В 1939 р. вона стала селищем міського типу, до складу якого увійшов і хутір Тінь. В 1941 р. був створений райпромкомбінат, який повинен був ремонтувати вози для колгоспів і інших організацій, а також побутові речі: примуси, каструлі, годинники і ін. Після війни в промкомбінаті були створені дзеркальний і швейний цехи. За переписом населення 1939 р. під рубрикою міське населення райцентру Гребінка записано 4266 осіб. У 1958 р. Городище було приєднано до Гребінки. У 1959 р. Гребінка отримала статус міста районного підпорядкування. За переписом населення 1959 р. в Гребінці налічувалося 10295 осіб. Нині Гребінка — значний залізничний вузол, на якому розташовані великі залізничні підприємства: локомотивне депо, вагонне депо, 11-та дистанція сигналізації та зв'язку, 18-та дистанція колії та інші.

Сільські населені пункти громади ведуть хронології свого розвитку та зберігають свої життєписи, що разом з історією Гребінки формують життєпис Гребінчиного краю.

Громада має свою символіку - емблему (логотип) громади, яка створена у 1994 році. Пізніше при формуванні об'єднаної громади (2017, 2020) логотип залишили незмінним, оскільки емблема (логотип) символізує єднання хліборобів та залізничників громади. В центрі емблеми зображений тепловоз, що є свідченням вагомості підприємств залізничного транспорту для суспільно - економічного розвитку громади.

Рисунок 1.1.1. Емблема Гребінківської міської територіальної громади

Висновки:

1. Гребінчин край має свою історію, її зберігає кожне село, кожен населений пункт громади. Центр громади - місто Гребінка - назване на честь Євгена Павловича Гребінки (1812–1848) - відомого українського байкаря, белетриста, видавця, громадського діяча,

який народився і похований в селі Мар'янівка. Гребінківщина - край залізничників та хліборобів.

2. На території громади є пам'ятка культурної спадщини національного значення та низка пам'яток місцевого значення, які занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Функціонує Комунальний заклад "Гребінківський міський краєзнавчий музей".

3. Громада має свою емблему.

1.2 Географічне розташування

Гребінківська міська територіальна громада розташована у північно-західній частині Полтавської області. З північного заходу на південний схід територію громади перетинають долини річок Сліпороду, Оржиці та Сухої Оржиці. Межує з Бориспільським районом Київської області, Золотоніським районом Черкаської області, Пирятинською міською територіальною громадою та Новооржицькою селищною територіальною громадою Лубенського району Полтавської області.

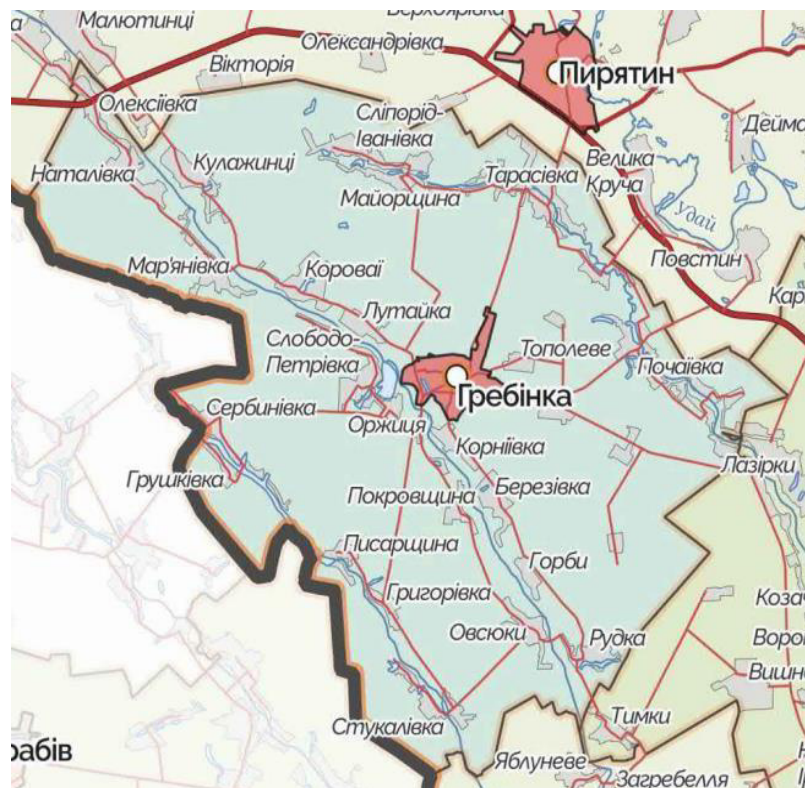

Рисунок 1.2.1. Територія Гребінківської міської територіальної громади Полтавської області

Площа громади складає 595 кв.км, що становить 2,07 % від території області. Загальна кількість мешканців громади згідно з оперативними даними станом на 01.01.2022 – 20421 особа.

Адміністративним центром територіальної громади є місто Гребінка. Відстань від Гребінки до обласного центру – міста Полтава 190 км, до столиці України – міста Києва – 156 км.

Таблиця 1.2.1 Характеристики Гребінківської міської територіальної громади станом на 1 січня 2022 року

Регіон	Площа, км ²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, тис. осіб	Населення громади у % до населення району/ області	Густина населення (осіб/км ²)
Гребінківська МТГ	595	2,07	20421	1,5	34,3
Лубенський район	5487,8	10,8	190138	10,7	34,65
Полтавська область	28750	100	1352,3	100	47,0

Гребінківська міська територіальна громада створена на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 721-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області». Перші вибори до місцевої ради Гребінківської міської територіальної громади відбулися 25 жовтня 2020 року. Перша сесія міської ради Гребінківської міської територіальної громади – 04 грудня 2020 року.

Територія громади, згідно з адміністративно-територіальним устроєм України, входить до складу Лубенського району Полтавської області. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ на старостати представлений на Рисунку 1.2.2.

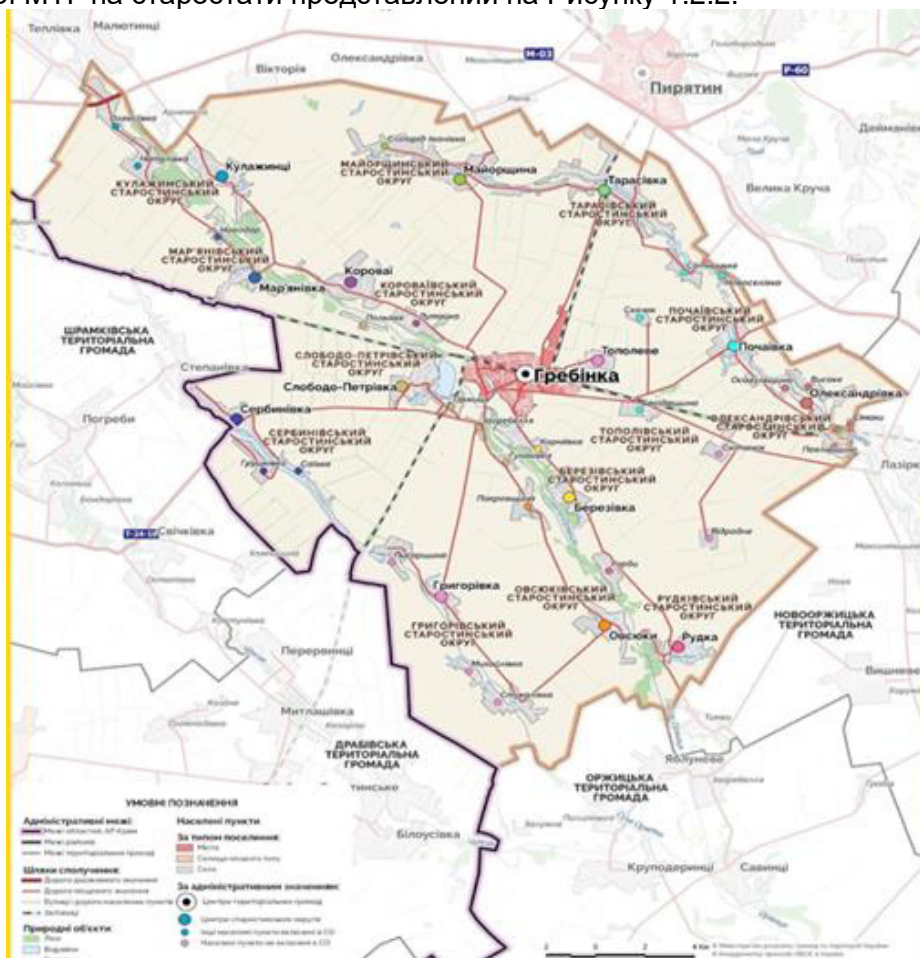

Рисунок 1.2.2. Адміністративно-територіальний поділ Гребінківської МТГ

До складу Гребінківської міської територіальної громади входить 42 населені пункти, а саме: місто Гребінка, села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.

Одна міська рада та 16 сільських рад об'єднавшись, створили адміністративно-територіальну одиницю Гребінківську міську територіальну громаду з адміністративним центром у місті Гребінка та 14-ма старостинськими округами (Таблиця 1.2.2).

Таблиця 1.2.2 Гребінківська МТГ: адміністративно-територіальний поділ

<p><i>Адміністративний центр м.Гребінка</i></p>	<p>41 населений пункт - 14 старостатів:</p> <p>села Березівка, Бесідівщина, Відрадне, Високе, Горби, Григорівка, Грушківка, Гулаківка, Загребелля, Корніївка, Короваї, Кулажинці, Лутайка, Майорщина, Мар'янівка, Михайлівка, Наталівка, Новодар, Новоселівка, Овсюки, Олексіївка, Олександрівка, Осавульщина, Оржиця, Павлівщина, Писарщина, Покровщина, Польове, Почаївка, Рудка, Саївка, Світанок, Сербинівка, Сімаки, Скочак, Сліпорід-Іванівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке, Стукалівка, Тарасівка, Тополеве.</p>
---	---

Адміністративний центр громади

Місто Гребінка розташоване в Північно-Західній частині Полтавської області на лівому березі річки Гнила Оржиця, вище за течією на відстані 1,5 км розташоване село Лутайка, нижче за течією на відстані 0,5 км розташоване село Корніївка, на протилежному березі — села Слободо-Петрівка, Оржиця та Загребелля. Відстань від обласного центру Полтави 190 км, від Києва — 156 км.

Гребінка є однією з двох на Південній залізниці (інша — Лозова) залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас). Зовнішні транспортні зв'язки населеного пункту забезпечуються автомобільним та залізничним транспортом. Через територію міста проходять автомобільні дороги місцевого значення. Міжнародна автомобільна дорога державного значення сполученням Київ - Харків – Довжанський, на яку має вихід дорога Гребінка – Тарасівка, проходить північніше міста на відстані 16 км. Залізничні зв'язки міста забезпечує одноколійна електрифікована залізнична лінія з двоколійними вставками Полтава – Ромодан – Гребінка, одноколійна залізнична лінія на тепловозній тязі Прилуки – Гребінка – Золотоноша, двоколійна, електрифікована лінія Гребінка — Дарниця. Шлях від станції Гребінка до міста Київ 140,9 км.

1.3 Природно-ресурсний потенціал

Ландшафтні особливості рельєфу

За схемою геоморфологічного районування України територія Гребінківської міської територіальної громади знаходиться в межах Придніпровської терасової рівнини і розташована на четвертій, так званій, Градизькій терасі річки Дніпро. В напрямку з північного заходу на південний схід територію району перерізають долини рік Сліпороду, Гнилої та Сухої Оржиць. Градизька тераса являє собою рівнину з незначним коливанням висот та слабим нахилом поверхні на захід та південь. Проте на фоні загальної рівнини зустрічаються

незначні підвищення з довгими виположеними схилами, що чергуються з обширними улоговинами стоку.

В цілому, рельєф Гребінківської громади сприятливий для інтенсивного землеробства.

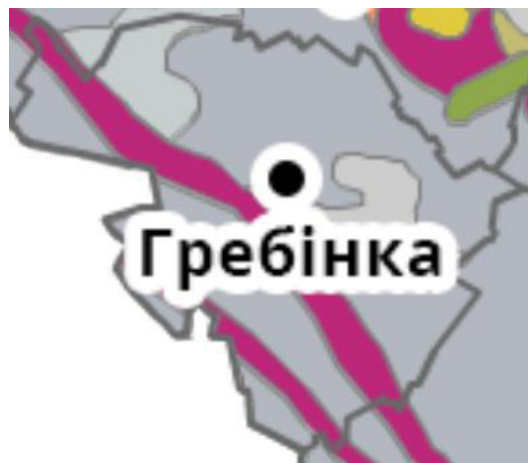
Характеристика ґрунтів

Ґрунтовий покрив Гребінківської міської територіальної громади обумовлений помірним континентальним кліматом, лісовою та степовою рослинністю. Ґрунтовий покрив громади досить однорідний. Тут переважають чорноземи глибокі малогумусні і серед яких в мікрокомплексі в степових западинах розвинені лучно – чорноземні осолоділі ґрунти. В долині річки Сліпорід та в подоподібних зниженнях поширені солонцюваті та заболочені ґрунти

Таблиця 1.3.1 Еколого-агрохімічна оцінка земель Гребінківської МТГ

Райони (до адмін. реформи)	Рік обстеження	Площа тис га	Оцінка (бал)		Основні типи ґрунтів
			агрохімічна	еколого-агрохімічна	
Гребінківський	2011-2015	59,5	56,4	56,4	чорноземи глибокі малогумусні

Найбільшої шкоди ґрунтам завдає водна та вітрова ерозія. Висока активність ерозії пов'язана, перш за все, з високою розораністю земель Гребінківщини - орні землі складають більше 80% території. В цілому ґрунти громади належать до родючих і забезпечують вирощування всіх сільськогосподарських культур.

Рисunek 1.3.1 Структура ґрунтів Гребінківської МТГ¹

- Чорноземи глибокі малогумусні
- Чорноземи звичайні малогумусні
- Чорноземи глибокі малогумусні вилуговані
- Торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти

Структура земельного фонду

Загальна площа земельних ресурсів громади 59500,31 га, з якої 51100,10 га (86%) становлять землі сільськогосподарського призначення, ліси та лісовкриті площі – 3720,69 га

¹ Карта ґрунтів України. <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#w15>

(6%), під водою – 1074,23 га (2%), забудована територія – 3226,77 га (5%), відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом 378,52 га (1%). Основна частина земель сільськогосподарського призначення припадає на сільськогосподарські угіддя – 49562,75 га, під господарськими будівлями і дворами - 913,53 га, під господарськими шляхами і прогонами - 623,82 га (табл.1.3.2), що дає громаді потужний сільськогосподарський потенціал.

Таблиця 1.3.2 Структура земельного фонду Гребінківської МТГ в розрізі категорій земель станом на 01.01.2023 р.

Категорія земель	Площа, га	Відсотків до загальної площі
Землі сільськогосподарського призначення	51100,0983	86
в т.ч.		
сільськогосподарські угіддя	49562,7450	83,41
під господарськими будівлями і дворами	913,5337	1,54
під господарськими шляхами і прогонами	623,8196	1,05
землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості		
інші		
Ліси та інші лісовкриті площі	3720,6884	6
в т.ч.		
лісові землі	2631,9360	4,24
чагарники	1088,7524	1,76
Забудовані землі	3226,7723	5
в т.ч.		
під житловою забудовою	876,8933	1,35
землі промисловості	102,6807	0,16
землі під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами	5,7504	0,08
в т.ч.		
відкриті розробки та кар'єри, шахти, які експлуатують	5,0500	0,02
інші (під відпрацьовані розробки та кар'єри; закриті шахти; відвали; терикони, які не експлуатують)	3,5304	0,01
землі, які використовуються у комерційних цілях	20,5008	0,02
землі громадського призначення	218,1757	0,34
землі змішаного використання	213,1797	0,33
землі, які використовуються для транспорту та зв'язку	823,5330	1,34
землі, які використовуються для технічної інфраструктури	36,4702	0,04
землі, які використовуються для відпочинку та інші відкриті землі	929,0519	1,5
Землі під водою (водні ресурси)	1074,2278	2
в т.ч.		
під ставками	354,9842	1,2
природними водотоками (річками та струмками)	136,1000	0,3
штучними водотоками (каналами, колекторами, канавами)	151,3104	0,5
Відкриті заболочені землі та землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	378,5245	1
ВСЬОГО	59500,3113	

Важливим фактором капіталізації земельних ресурсів є їх актуальна нормативна грошова оцінка, яка прямо впливає на дохідну частину місцевих бюджетів.

У 28 населених пунктах Гребінківської МТГ остання нормативна грошова оцінка проводилась у 2010-2012 роках, у 13 населених пунктах - в 2019 році. В центрі громади - місті Гребінці діючу нормативно-грошову оцінку землі затвердили в 2013 році з базовою вартістю 1 кв.м 118,24 грн. Тому актуалізація нормативно-грошової оцінки землі як громади в цілому, так і населених пунктів окремо є суттєвим резервом збільшення надходжень до бюджету громади.

Частину земель сільськогосподарського призначення (землекористування понад 1 тис. га ріллі) Гребінківської МТГ обробляють 6 найбільших землекористувачів : СФГ "Україна" - 3600 га, ТОВ "Придніпровський край" - 2000 га, ТОВ "ГЯДТ АГРО" - 2000 га, ТОВ "Баришівська зернова компанія" - 1939 га, СФГ "Татіана" - 1720 га, СФГ "Каміла" – 1500 га. Разом це 12 759 га ріллі, або 27,58% від площі ріллі. Ще 33499 га, або 72,42 % в землекористуванні середніх та дрібних землекористувачів.

Головним ризиком для земельних ресурсів залишається нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.

Лісові масиви

Лісові масиви та лісовкривні площі займають 6% земельного фонду громади. При цьому значне місце в структурі фітоценозів займають заплавні ліси річки Гнила Оржиця. Вони включають заплавні діброви, ділянки вербняків, осокорників, заболочених вільшняків, сирих лісів з вільхою, дубом, ясенем, лісові галявини лучного типу, цілу мережу невеликих різнотравних боліт та водойм, що влітку не пересихають.

У рослинному покриві громади значне місце займає лісова та лісосмугова рослинність. Переважають береза, вільха, дуб, клен, верба, осика. З тварин водяться вовк, лисиця, куниця, тхір звичайний, видра, ховрах крапчастий, заєць сірий, хом'як, пацюк, дрібні мишовидні гризуни, куріпка сіра, качки, лелека, чаплі, перепілка, деркач, різні горобцеподібні, акліматизовані ондатра, єнотовидний собака, фазан; у водоймах— короп, карась, лин, окунь, щука та ін. риба.

В громаді зареєстровано 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення (Таблиця 1.3.3).

Таблиця 1.3.3 Об'єкти природно-заповідного фонду Гребінківської міської територіальної громади

№	Назва об'єкту природно-заповідного фонду	площа, га
1.	Заказник ландшафтний «Горбаневське»	222,8
2.	Заказник ландшафтний «Лізіна гора»	24,1
3.	Заказник ботанічний «Плисів яр»	10,0
4.	Заказник ентомологічний «Бурівщина»	73,2
5.	Заказник гідрологічний "Пологи"	100
6.	Пам'ятка природи комплексна "Озеро"	5,5
7.	Пам'ятка природи ботанічна "Гостра могила"	0,06
8.	Пам'ятка природи ботанічна "Гребінчин каштан"	0,01

9.	Пам'ятка природи ботанічна "Дуби черещаті"	0,02
10.	Пам'ятка природи ботанічна "Мар'янівський ковильник"	1,3
11.	Пам'ятка природи ботанічна "Рудківський ковильник"	1,3
12.	Пам'ятка природи ботанічна "Соснова алея"	0,5
13.	Пам'ятка природи ботанічна "Тополя"	0,01
14.	Пам'ятка природи ботанічна "Уль'яновські могили"	1,7
15.	Пам'ятка природи зоологічна "Садки"	2,32
16.	Пам'ятка природи зоологічна "Свіччин яр"	5,1
17.	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ім. Григорія Перевери	27,4

Водні ресурси

Система водних об'єктів Гребінківської громади складається з трьох річок (р. Сліпорід, р. Оржиця, р. Гнила Оржиця) та струмків (загальна площа басейну 136,10 га), дев'ятнадцяти ставків (354,98 га), трьох штучних водосховищ (403,70 га) та природних озер (28,13 га).

Річка Оржиця - одна з найбільших правих приток Сули. Її загальна довжина 117 км, у межах громади – 39,9 км. На берегах розташовані села: Олексіївка, Кулажинці, Мар'янівка, Короваї, Польове, Лутайка, Слободо-Петрівка, Оржиця, Загребелля, Гулаківка, Покровщина, Корніївка, Березівка, Горби, Овсюки, Рудка та місто Гребінка.

Річка Сліпорід – права притока Сули. Довжина 83 км, у межах громади – 34,9 км. На берегах розташовані села: Сліпорід-Іванівка, Майорщина, Тарасівка, Новоселівка, Сотницьке, Почаївка, Осавульщина, Олександрівка, Павлівщина.

Річка Суха Оржиця – ліва притока Чумгак. Довжина 37 км, у межах громади 13,6 км. На берегах розташовані села: Сербинівка, Грушківка, Саївка, Писарщина, Григорівка, Михайлівка, Стукалівка.

Зміна клімату за останні роки стала причиною зменшення об'ємів запасів води водних об'єктів місцевого значення, а подекуди і їх висихання.

Корисні копалини

Запаси мінеральної сировини на території громади незначні. На околицях міста Гребінка, розташовані два родовища глинозему: Корніївське та Лутайське. Вони використовуються для виробництва цегли. Паливні корисні копалини Гребінківської МТГ представлені торфом.

Кліматичні умови

Кліматичні умови на території громади визначаються тим, що вона розташована у лісостеповій географічній зоні лівобережної частини Придніпровської низовини. Це обумовило м'який, без різких коливань температури клімат (середньорічна літня температура - +16,50 С, зимова – -6,10 С). Клімат недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства.

Екологічна ситуація

Поточний стан атмосферного повітря

Стан атмосферного повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Метеорологічні пости за станом атмосферного повітря в Гребінківській МТГ відсутні.

Основними існуючими джерелами забруднення атмосфери в громаді є: автотранспорт; нафтобаза; цех з переробки олійних культур; сільгосподарські підприємства.

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2020 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 0,183 тони забруднюючих речовин.

Гребінківська громада відноситься до сприятливих в екологічному відношенні завдяки невеликим обсягам викидів в атмосферне повітря.

Таблиця 1.3.4 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення, тон (дані 2015-2020 рр. по колишньому Гребінківському району)

Територія	2015	2017	2018	2019	2020
Полтава	1,205	1,0166	1,112	0,993	0,855
Гребінківський район	0,151	0,165	0,179	0,193	0,183

Таблиця 1.3.5 Викиди стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, тис. тон (дані 2020 р. по колишньому Гребінківському району) ²

Територія	Обсяги викидів забруднюючих речовин, всього	У тому числі			
		пил	діоксид та інші сполуки сірки	сполуки азоту	оксиду вуглецю
Полтавська область	11,584	45,814	7,191	9,119	9,453
Гребінківський район	0,334	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні

Поверхневі води

Відповідно до ст. 79 Водного кодексу України річки громади мають статус «середня річка» з прибережно-захисною смугою 50 м. В період весняної повені можливе підтоплення водами річок заплавної території громади.

Із листа Регіонального офісу водних ресурсів у Полтавській області в межах міста Гребінка відсутні меліоративні системи та відповідні меліоративні угіддя, але впритул до міста з південно-західної сторони розташована мережа відкритих каналів з гідротехнічними спорудами осушувально-зволожувальної системи річки Оржиця, технічний стан якої задовільний.

В гідрологічному відношенні територія відноситься до Дніпровського артезіанського басейну. Для водоносних горизонтів, розвинених в четвертинних відкладеннях характерна приуроченість їх до певних геоморфологічних елементів, складених різними генетичними типами утворень. Для території характерний повсюдний розвиток водоносних горизонтів в палеогенових відкладеннях. Водоносні горизонти в алювіальних відкладеннях заплави і еолово-делювіальних відкладеннях вододільних просторів являються першими від денної поверхні. Горизонти схильні органічному забрудненню з поверхні і характеризуються незначною водорясністю.

Водоносний горизонт харківських відкладень приурочений до товщі кварцево-глауконітових, переважно дрібнозернистих пісків з прошарками слабозцементованих пісковиків. Потужність водомістких порід змінюється від 15 до 60 метрів. Залягають вони в водотривких глинах і мергелях київської свити. Водообільність водоносного горизонту знаходиться в прямій залежності від літологічного складу водомістких порід. За хімічним складом ці води гідрокarbonатно кальцієво-магнієві. Водоносний горизонт гідравлічно пов'язаний з вище

² За даними РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 2020 рік <https://nupp.edu.ua/page/iformatsiyno-monitoringoviy-tsentr-dovkillya-poltavshchini.html#collapse-collapses1>

розташованими горизонтами та в якійсь мірі підживлює їх. Горизонт експлуатується для водозабезпечення громади.

Водоносний горизонт бучакської свити приурочений до піщаних утворень. Піски кварцево-глауконітові, різнозернисті переважно тонко-дрібнозернисті. Глибина залягання водомістких порід 140 - 270 метрів. Вода гідрокарбонатна, хлоридно-сульфатна. Горизонт інтенсивно експлуатується в м. Гребінка для водозабезпечення.

Основними проблемами для поверхневих водойм та підземних вод є наступні:

-відсутність чітко встановлених водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та недотримання їх використання;

-потенційна загроза забруднення підземних вод через існування кладовищ.

Стан водних ресурсів

У таблиці 1.3.6 наведено показники використання води суб'єктами господарювання Гребінківської громади, які відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування зобов'язані звітувати про використання води (за даними Державного водного кадастру за розділом: «Водокористування»). Наведені дані засвідчують, що у Гребінківській міській територіальній громаді суб'єкти господарювання не здійснюють скид неочищених зворотних (стічних) вод в поверхневі водні об'єкти.

Таблиця 1.3.6 Використання води у Гребінківській громаді у 2022 році, млн м куб

Показник	Полтавська область	Лубенський район	Гребінківська МТГ
Кількість водокористувачів, які звітують (одиниць)	578	84	7
Забрано із природних водних об'єктів, всього	100,886	5,601	0,5917
у т.ч.із підземних водних об'єктів	64,289	5,369	0,5917
Використано свіжої води, всього, у т. ч.	71,736	4,481	0,5917
на питні і санітарно-гігієнічні потреби	33,111	3,013	0,3538
на виробничі потреби	28,72	1,468	0,2379
на потреби зрошення	5,709	0	0
на інші потреби	4,222	0	0
Загальне водовідведення	72,258	2,375	0,167
Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього, у т. ч.	67,112	1,91	0,167
забруднених	23,32	1,44	0
нормативно чистих без очистки	7,14	0	0
нормативно-очищених на спорудах	36,65	0,47	0,17
Скинуто транзитної води	2,77	0	0
Оборотне, повторне та послідовне використання	565,27	8,43	0

Водопостачання та водовідведення

Місто Гребінка та більшість населених пунктів громади мають якісну питну воду. Послуги водопостачання та водовідведення на території громади забезпечують різні суб'єкти господарювання. В багатьох населених пунктах є послуга водопостачання. Проте послуги з водовідведення надаються лише в Гребінці. Протяжність мереж водовідведення становить 13% від протяжності мереж водопостачання.

Таблиця 1.3.7 Водопостачання та водовідведення (2018-2020 дані по м. Гребінка, 2021-2022 дані по Гребінківській МТГ)

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Протяжність мереж водопостачання, км	44,3	44,3	44,3	195,3	195,3
Протяжність мереж водовідведення, км	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	568,95	567,95	530,05	597,93	581,94
- населення	334,35	321,15	299,45	331,19	325,47
- підприємства	234,6	246,8	230,6	266,74	256,47

Поводження з відходами

Надавачем послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсній основі визнано комунальне підприємство «Гребінківський комбінат комунальних підприємств». Тверді побутові відходи розміщуються та складуються на відведеному для цього спеціальному полігоні. Обслуговування полігону веде КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств», яке укладає договори на вивіз твердих відходів з установами, підприємствами і організаціями усіх форм власності, з домовласниками приватного сектору та установами. Підприємства, які займаються заготівлею відходів як вторинної сировини, на території громади відсутні.

В користуванні громади є місце видалення твердих побутових відходів, загальною площею 6,3564 га. Технічна документація з землеустрою на користування сміттєзвалищем зроблена. Паспорт на полігон твердих побутових відходів зареєстрований 19.08.2019 року. Збір та вивіз ТПВ здійснюється безконтейнерним способом за графіком: приватний сектор–2 рази на місяць; багатоквартирні будинки–3 рази на тиждень. Технологія утилізації відходів–трамбування та дренажування. Роботи виконуються по мірі накопичення відходів.

В населених пунктах громади сміття вивозиться один раз на місяць, вивіз сміття здійснюють фермерські господарства.

Таблиця 1.3.8 Динаміка утворення відходів I-IV класу небезпеки, тонн

Територія	2018	2019	2020	2021	2022
Полтавська область	19825700	97442800	98051293,1	дані відсутні	дані відсутні
2018 - 2020 м.Гребінка 2021 - 2022 Гребінківська МТГ	5441,02	5096,44	2252,71	2534,42	2518,35

Основні екологічні проблеми

Загалом екологічна ситуація в громаді є достатньо сприятливою.

Основними чинниками впливу на стан довкілля Гребінківської МТГ є:

- значна кількість автомобільного транспорту з низькими екологічними параметрами, що призводить до стабільно високого рівня шкідливих викидів в атмосферу;
- відсутність підприємства з переробки твердих побутових та промислових відходів;
- недостатнє охоплення індивідуального сектору системою збирання та вивозу сміття;
- високий рівень розораності, деградація ґрунтів та зниження їх родючості, втрати ґрунту внаслідок ерозійних процесів;
- зневоднення річок внаслідок змін клімату та меліорації;
- скорочення кількості зелених насаджень.

На сьогодні очевидним є негативний вплив на довкілля антропогенних чинників, адже значна територія річкових долин розорана, задіяна під пасовищами або залишається занедбаною. Нині на багатьох відрізках берегів річок можна безперешкодно підійти до самої води. Великою екологічною проблемою стає масове забруднення водойм відходами діяльності сільськогосподарських підприємств. З часом екологічні проблеми прирічкової зони набувають все більших обсягів, викликаючи загрозу для безпечного існування довкілля.

Невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку громади є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини.

Висновки

1. Ландшафт, клімат, чорноземні ґрунти та природні умови сприяють розвитку сільськогосподарського виробництва, вирощуванню всіх сільськогосподарських культур, що визначає сільськогосподарську економічну спеціалізацію громади і регіону.
2. Території під посівами займають 86 % земель громади. Головним ризиком для земельних ресурсів залишається нераціональне землекористування, деградація та виснаження ґрунтів внаслідок інтенсивного ведення сільського господарства, самовільне землекористування без правовстановлюючих документів тощо.
3. Природно-заповідний фонд Гребінківської МТГ має у своєму складі 5 заказників та 12 пам'яток природи місцевого значення.
4. Загалом екологічна ситуація в Гребінківській МТГ є сприятливою. Проте існує вплив негативних чинників на довкілля, таких як шкідливі викиди в атмосферу від автомобільного транспорту, не ефективна система поводження з відходами, високий рівень розораності ґрунтів, зменшення зелених насаджень, зневоднення річок внаслідок меліорації та змін клімату.

1.4 Характеристика населення та трудових ресурсів

Населення Гребінківської МТГ

Для з'ясування демографічної ситуації в громаді доцільно проаналізувати демографічні показники впродовж тривалого періоду у м. Гребінці та Полтавській області.

За період 2010 - 2020 років населення м. Гребінки зменшилось на 300 осіб або на 2,8%, що значно менше зміни чисельності в області, яка складає 7,3 %. Темпи скорочення населення в 2021/2022 роках практично однакові в межах територіальної громади та області. Причиною скорочення чисельності є негативний природний приріст населення та міграційні процеси.

Вікова структура населення громади співставна зі структурою населення області. Відрізняється лише незначними відхиленням у відсотках у кожній віковій групі.

У таблиці 1.4.1. показано динаміку кількості живонароджених, померлих, природний приріст (скорочення) та міграційний приріст (скорочення) населення у місті Гребінці та Полтавській області за період 2010 - 2022 років.

Таблиця 1.4.1 Динаміка чисельності населення у місті Гребінці та Полтавській області, 2010-2022 рр. (на 01.01 відповідного року), тис.осіб³

Показники	Територія	2010 р.	2015 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2022 до 2021 р., %
Чисельність наявного населення	Полтавська область	1499,6	1449,0	1387,0	1 371,5	1 352,3	98,6
	міська місцевість	912,5	895,8	867,2	859,0	848,1	98,7

³За даними Екологічного паспорту Полтавської області <https://drive.google.com/file/d/1eY5OeC30cxDeLqHhCvOizp1uDtjIWeWo/view> та головного управління статистики в Полтавській області <https://www.pl.ukrstat.gov.ua>

	<i>сільська місцевість</i>	587,1	553,2	519,8	512,5	504,2	98,4
Чисельність наявного населення	<i>Гребінка</i>	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	<i>міська місцевість</i>	10,9	10,9	10,6	10,4	10,3	98,8
	<i>сільська місцевість</i>	12,7	11,8	11,0	10,8	10,5	96,9
Кількість шлюбів на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	6,34	7,7	3,9	5,1		
	<i>Гребінка</i>	6,5	9,1	3,6	3,1	3,6	116
Міграційний рух населення, на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	0,03	0,7	0,4	0,2		
	<i>Гребінка</i>	6,5	6,7	11,4	10,6	8,2	77,3
Природний приріст, на 1000 наявного населення	<i>Полтавська область</i>	-8,0	-7,7	-11,5	-14,4		
	<i>Гребінка</i>	-9,1	-7,1	-16,7	-11,8	-18	152

Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області станом на початок 2023 року представлено на рисунку 1.4.1.

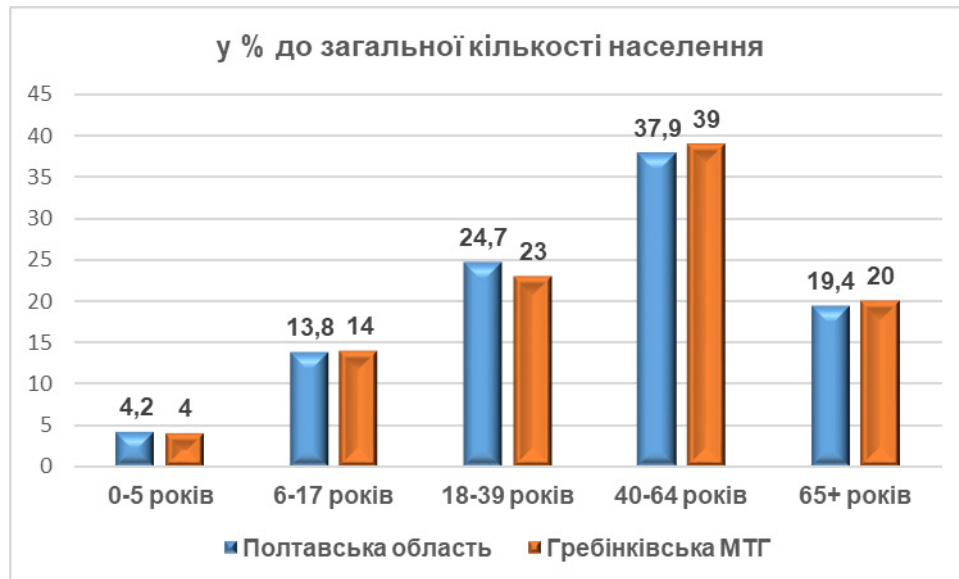

Рисунок 1.4.1 Порівняння вікової структури населення у м. Гребінці та Полтавській області, 2023 р.⁴

Населення Гребінківської міської територіальної громади на початок 2023 р. становило 20 421 осіб. У місті Гребінці проживало 10181 осіб⁵.

Найбільшими за чисельністю населення серед сільських населених пунктів громади є с.Тарасівка, с. Слободо-Петрівка, с. Майорщина, с. Короваї, с. Овсюки, с. Почаївка.

⁴ <https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats>

⁵ За інформацією Гребінківської міської ради

У трьох населених пунктах громади впродовж останніх трьох років динаміка чисельності населення позитивна – чисельність їх мешканців незначно, але зросла. В чотирьох населених пунктах в цілому кількість населення за період з 2021 по 2023 рік не змінилась. В тридцяти семи населених пунктах кількість мешканців за цей період зменшилась. Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є суттєве перевищення рівня смертності над рівнем народжуваності. Проте, сальдо міграції за останні три роки в Гребінківській МТГ є позитивним і дещо нівелює загальний від’ємний результат зменшення населення (рис 1.4.2).

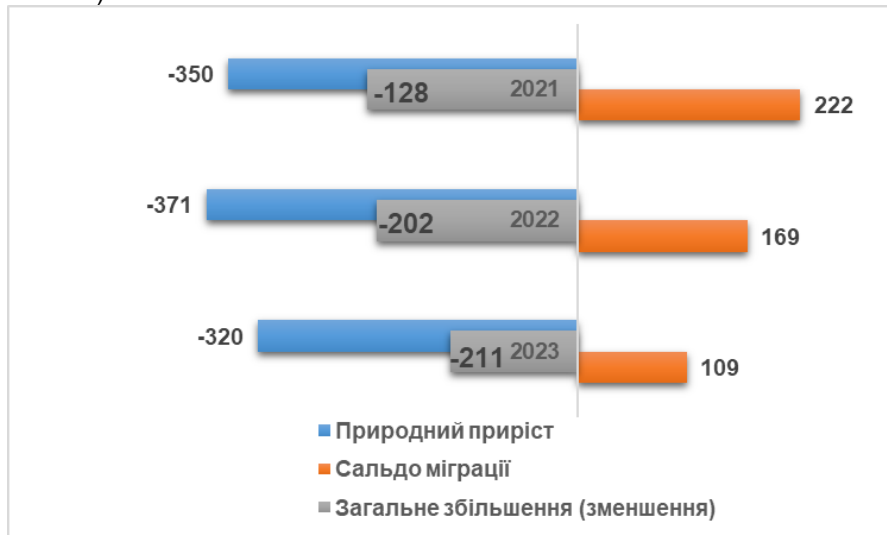

Рисунок 1.4.2 Приріст населення у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

Майже половина (49,5 %) населення Гребінківської МТГ зосереджена в адміністративному центрі громади – місті Гребінці. За гендерною ознакою в населенні громади переважають жінки - 57 %.

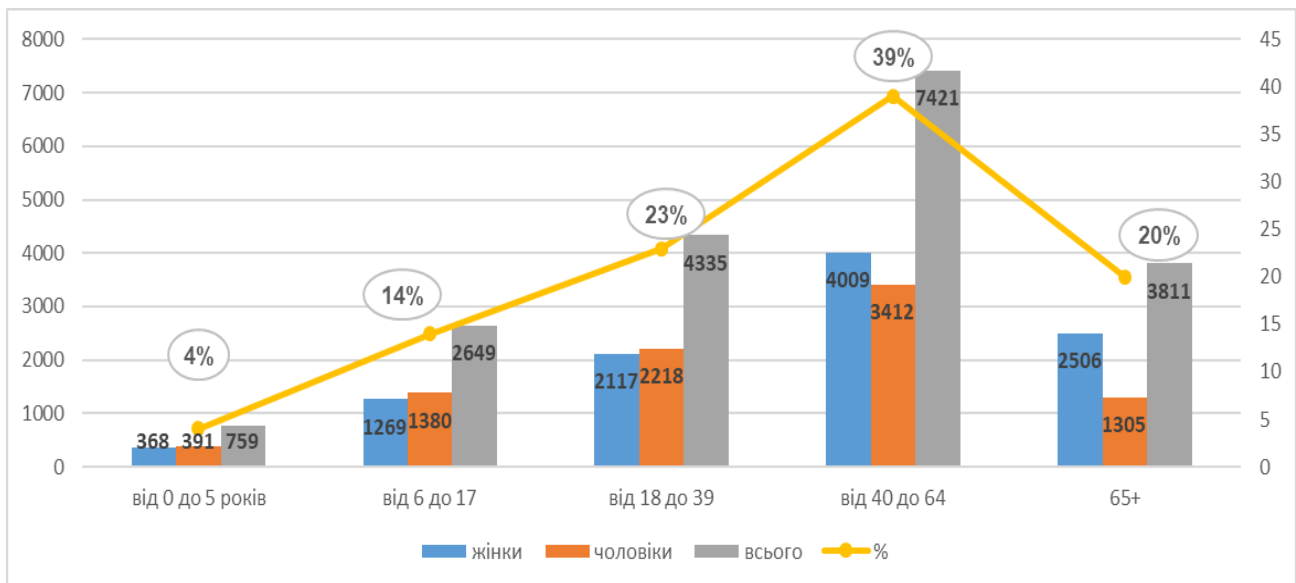

Рисунок 1.4.3 Структура населення Гребінківської міської територіальної громади за місцем проживання та гендерною ознакою, % станом на 01.01.2023 р.

Статеві-вікова структура населення (рис.1.4.4) сформована на підставі інформації про подані декларації про вибір лікаря первинної медичної допомоги.

За інформацією офіційного сайту Національної служби здоров'я України мешканцями населених пунктів Гребінківської МТГ укладено 18975 декларацій (при загальній кількості мешканців громади на 01.01.2023 – 20421 осіб, тобто 93% населення), що дозволяє говорити, що статево-вікові характеристики декларантів відповідають (з певною похибкою) характеристикам населення громади.

Рисунок 1.4.4 Статеві-вікова структура населення Гребінківської МТГ (дані станом на 05.11.2023 р.), осіб

Аналіз статево-вікової структури населення показує що серед населення громади переважають люди працездатного віку 52% (від 18 до 64 років). Значна частка населення старше працездатного віку (20%) та перевищує частку населення молодшого працездатного віку (18%). Це перевищення свідчить про тенденцію від'ємного сальдо природного приросту населення.

Демографічна ситуація у громаді протягом 2022-2023 рр. змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та поповнення населення громади за рахунок внутрішньо переміщених осіб (ВПО), переважна більшість яких жінки з дітьми.

З початку збройної агресії в реєстрі громади станом на 01.08.2023 року зареєстровано 2815 внутрішньо переміщених осіб. З них: діти та підлітки (0-18 років) - 725 осіб, працездатного віку -1480 осіб, людей старшого віку (60+) - 610 осіб. 98 з ВПО – особи з інвалідністю.

Зайнятість та доходи населення

Стан зайнятості населення є одним з основних індикаторів економіки, який відображає використання в суспільстві ресурсів праці.

Ситуація у сфері зайнятості громади та характеристики ринку праці в Гребінківській МТГ відповідають загальнодержавним економічним процесам та розвитку реального сектору економіки в умовах воєнного стану.

Послугами державної служби зайнятості у 2022 році скористалися 780 громадян, з них – 581 осіб мали статус зареєстрованого безробітного серед них 350 жінок та 231 чоловік. До громадських робіт у 2022 році залучено 99 безробітних, за 9 місяців 2023 року до громадських робіт залучено 68 осіб, 104 особи взяли участь у суспільно-корисних роботах. Станом на 01.10. 2023 року послугами державної служби зайнятості скористалися 508 осіб, 322 особи мали статус безробітного, із них 225 жінок та 97 чоловіків.

Моніторинг наявних вакансій на сайті Полтавського обласного центру зайнятості, впродовж січня-вересня 2023 року показує 50 вакансій, які пропонували підприємства / організації, розміщені в Гребінківській громаді. Основна частина запропонованих вакансій (до 80%) знаходяться у адміністративному центрі громади. В розрізі професій найчастіше зустрічаються вакансії на підприємствах залізничного транспорту, у сфері охорони та сфері торгівлі.

Вагомою причиною безробіття є низький рівень оплати праці, який пропонується у наявних вакансіях. Переважна більшість роботодавців пропонує заробітну плату на рівні мінімальної або близьку до мінімальної. Вищі заробітні плати пропонується підприємствами, які потребують висококваліфікований персонал.

Як і в більшості громад Полтавської області є «тіньова» зайнятість населення, яка поширена в сільському господарстві, торгівлі, сфері послуг.

Найбільше мешканців Гребінківської громади зайнято на підприємствах залізничного транспорту, в бюджетній сфері, в сільському господарстві, в сфері торгівлі (Таблиця 1.4.2)

Таблиця 1.4.2 Найбільші роботодавці Гребінківської МТГ, 2023 рік

№ з/п	Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників
1	ВП «Локомотивне депо Гребінка» регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	478
2	ВП «Гребінківська дистанція колії регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	489
3	ВП «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	272
4	Філія «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатація будівель і споруд» ВСП «Харківська дирекція» АТ «Укрзалізниця»	49.10 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення	134
5	ВП «Гребінківська дистанція сигналізації та зв'язку регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	52.21 Допоміжне обслуговування наземного транспорту	208
6	Філія «Мар'янівська» ТОВ СП «Нібулон»	52.10 Складське господарство	92
7	Філія ПАТ ДПЗКУ «Гребінківський елеватор»	52.10 Складське господарство	70
8	ТОВ «ГРЕБІНКІВСЬКИЙ ЗЕРНОПРОДУКТ»	52.10 Складське господарство	45
9	Гребінківський ККП	68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	46
10	Відділ освіти виконавчого комітету Гребінківської міської ради, в т. ч. ЗДО, заклади середньої загальної освіти, заклади позашкільної освіти	84.11 Державне управління загального характеру	647
11	Відділ культури і туризму Гребінківської міської ради, в т.ч. бібліотечні заклади, клубні заклади, школа мистецтв, краєзнавчий музей	84.11 Державне управління загального характеру	119

У сільських населених пунктах громади переважає самозайнятість населення у власних господарствах.

Рівень середньої заробітної плати найманих працівників в Гребінківській МТГ має постійну тенденцію до зростання хоча традиційно залишається нижчим середньообласного показника (93% у 2022 році). На рівень середньої заробітної плати найбільший вплив має підвищення мінімального рівня оплати праці на рівні держави.

Таблиця 1.4.3. Динаміка середньої заробітної плати, грн.

Територіальні одиниці	2018	2019	2020	2021	2022
Україна	8867	10504	11597	14016	14859

Полтавська область	8378	9852	10823	12990	13840
Гребінківська МТГ	8082	8226	8551	12080	12871
Співвідношення з/п в Гребінківській МТГ до середнього по області, %	96	84	79	93	93

Індекс споживчих цін в Україні у січні 2023 року в порівнянні з січнем 2022 року склав 122%, а на продукти харчування 133%. Тобто має місце падіння купівельної спроможності населення та зростання частки населення, яке живе за межею бідності.

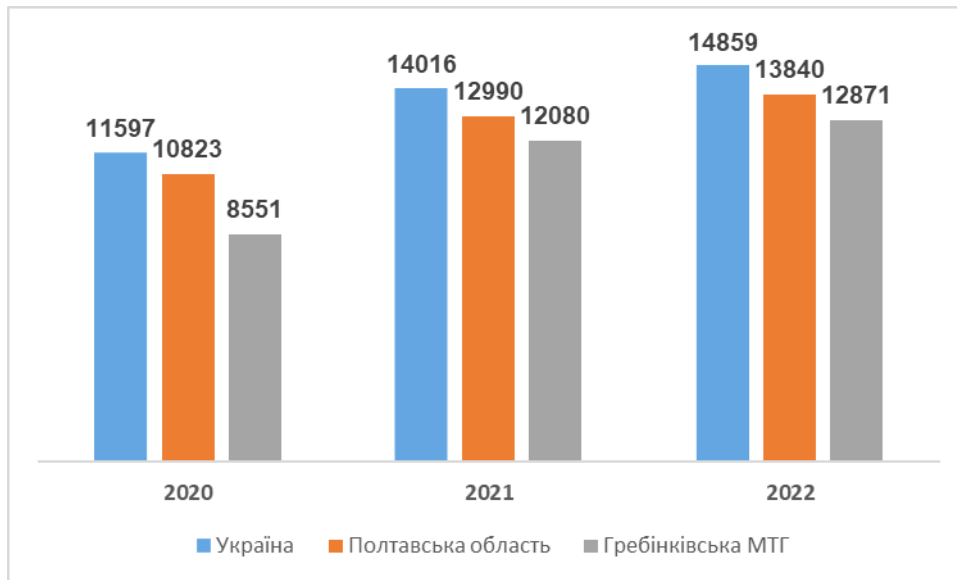

Рисунок 1.4.5 Порівняння середньої заробітної плати в Україні, Полтавській області та Гребінківській МТГ, 2021-2022 рр, грн.

Висновки

1. Гребінківська міська територіальна громада відноситься до середньозаселених та середньоурбанізованих громад з густрою населення 34 особи/км², при середній густроі населення України — 72 особи/км² та Полтавської області 47 осіб/км².

2. Населення громади постійно зменшується, особливо в сільських населених пунктах. Основною причиною зменшення кількості населення у громаді є природне скорочення. Особливо народжуваність зменшилась з початком широкомасштабної агресії РФ в Україну. Водночас, частково негативний результат зменшення населення за рахунок природного скорочення зрівельований позитивним сальдо міграції до населених пунктів громади.

3. Проблемними питаннями, характерними для ринку праці громади є: недостатня кількість робочих місць, низькі заробітні плати, що знижують мотивацію населення до найманої праці, невідповідність запиту на ринку праці до фактичної пропозиції, кваліфікацій незайнятого населення. Проблема офіційного працевлаштування посилюється наявністю пропозиціями неофіційного працевлаштування в «тіньовому» секторі ринку праці, недостатньою мотивацією до праці населення внаслідок низького рівня заробітної плати. Водночас, офіційний бізнес потерпає від нестачі кваліфікованих фахівців певних спеціальностей.

4. Рівень середньої заробітної плати в громаді має постійну тенденцію до зростання, хоча традиційно залишається децю меншим середньо обласного показника (93% у 2021 році).

1.5 Наявна інфраструктура (транспортна, житлово-комунальна, поштова та зв'язок, соціальна, торгівлі та послуг, туристична)

Соціальна інфраструктура — комплекс галузей, які безпосередньо пов'язані зі створенням загальних умов для відтворення робочої сили і забезпечення нормальної життєдіяльності людей. Ця сфера охоплює освіту, охорону здоров'я, житлово-комунальне господарство, пасажирський транспорт і зв'язок, культуру, побутове обслуговування

Освіта

Освітня галузь у Гребінківській громаді є однією із пріоритетних. Задля створення комфортних та затишних умов для перебування дітей у закладах освіти на території Гребінківської МТГ ведеться постійна робота з покращання їх матеріально-технічного забезпечення. Станом на 01.11.2023 року 17 закладів мають облаштовані укриття.

Таблиця 1.5.1 Освітня мережа Гребінківської міської територіальної громади

Показники	2021	2022	2023
Кількість дошкільних закладів, одиниць	16	15	12
Кількість дітей в дошкільних закладах, осіб	515	461	408
Кількість персоналу дошкільних закладів, осіб	176	170	160
Кількість закладів освіти (опорні заклади, загальноосвітні, школи, гімназії, початкові школи), одиниць	14	13	12
Кількість учнів у закладах освіти (опорний заклад, загальноосвітні школи, гімназії, початкові школи), осіб	2186	2246	2182
Кількість персоналу в закладах загальної середньої освіти, осіб	561	523	529

Загальна середня освіта

У громаді функціонує 14 закладів загальної середньої освіти, з них 2 філії. Результати національного мультитесту в 2023 році показали, що рівень підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти є достатньо високим

Всього в закладах загальної середньої освіти громади працюють 476 осіб.

Дошкільна освіта

У громаді функціонує 12 закладів дошкільної освіти. Низка закладів збудовано 30 та більше років тому, в деяких здійснювались капітальні ремонти.

Позашкільна освіта

Також у громаді діють 2 заклади позашкільної освіти (Гребінківська дитячо-юнацька спортивна школа Гребінківської міської ради та Центр позашкільної освіти Гребінківської міської ради). У Гребінківській ДЮСШ працює 5 відділень (футбол, гандбол, теніс настільний, боротьба греко-римська, легка атлетика), 23 групи. Загальна кількість вихованців - 287 особи. Заняття для дітей у вищезазначених закладах позашкільної освіти є безкоштовними.

Охорона здоров'я

Відповідно до вимог медичної реформи в Україні система охорони здоров'я Гребінківської міської територіальної громади представлена двома закладами - Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківська міська лікарня» та Комунальним некомерційним підприємством «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Медичне обслуговування населення в сільських населених пунктах громади здійснюється в 6 амбулаторіях та 19 фельдшерсько - акушерських пунктах, в яких при необхідності надаються відповідні медичні послуги, але які не мають постійного медичного персоналу.

Таблиця 1.5.2. Характеристика системи охорони здоров'я Гребінківської МТГ, 2023 р.

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ ліжок	Наповненість	Основна проблема
1	КНП «Гребінківська міська лікарня» Гребінківської міської ради, Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, вулиця Євгена Гребінки, будинок 28	1981, 1985	85	107,8	відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання
2	КНП «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги» Гребінківської міської ради. Полтавська область, Лубенський район, місто Гребінка, провулок Спортивний, будинок 11	1950, 1973			відсутність молодих спеціалістів, зношеність обладнання довготривалого користування, брак коштів для оновлення обладнання

КНП «Гребінківська міська лікарня» надає амбулаторну та стаціонарну медичну допомогу жителям громади. В 2022 році було підписано договір та 10 пакетів з Національною Службою Здоров'я України, які в повній мірі виконувались лікувальною установою. На стаціонарному лікуванні було проліковано 1 898 осіб в тому числі: 19 військовослужбовців Збройних Сил України і 107 внутрішньо переміщених осіб. Амбулаторної допомоги надано – 73 997 послуг. Станом на 05.11.2023 року лікарями загальної практики сімейної медицини «Гребінківського центру первинної медико-санітарної допомоги» укладено 18 тисяч 975 декларацій, з них 10269 від жінок та 8706 від чоловіків.

Незважаючи на воєнний стан та проблеми, заклади охорони здоров'я повністю виконують покладені на них завданнями та долають виклики сьогодення.

Адміністративні послуги

Центром надання адміністративних послуг Гребінківської міської ради надається 200 послуг. Для створення зручних та доступних умов отримання послуг суб'єктами звернень у межах всієї громади створено 14 віддалених місць для роботи, у яких обслуговування здійснюють старости.

Впродовж 2022 року основна робота була спрямована на прийом та допомогу внутрішньо переміщеним особам.

Протягом 2022 року працівниками ЦНАПу було надано 11598 адміністративних послуг. Для швидкого отримання адміністративних послуг соціального характеру запроваджено програмний комплекс «Соціальна громада» до якої підключено всі старостинські округи..

Перелік послуг ЦНАПУ, посилання на їх інформаційні та технологічні картки розміщені на офіційному сайті Гребінківської міської ради <https://www.hrebinka.org.ua/pages/p87>

Соціальний захист населення

Гребінківська міська рада є засновником комунальних установ Гребінківський територіальний центр соціального обслуговування населення та Гребінківський міський центр соціальних служб, які здійснюють виконання завдань соціального обслуговування населення та надання соціальної допомоги.

Ключовими завданнями територіального центру є виявлення осіб на території Гребінківської міської територіальної громади, які перебувають в складних життєвих обставинах, дотримання вимог прийнятих Державних стандартів та окремий підхід до кожного громадянина. Станом на 01.10.2023 року соціальним обслуговуванням охоплено 1217 потребуючих громадян. З них: відділенням соціальної допомоги вдома – 373 особи, відділенням денного перебування – 281 осіб, відділенням організації надання адресної натуральної та грошової допомоги – 563 осіб.

В умовах ведення війни з російською федерацією важливим залишається питання належного соціального захисту, соціального обслуговування та соціального відновлення ветеранів війни, а саме учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників війни, військовослужбовців та інших осіб, які беруть участь у захисті державного суверенітету України. Тому акцент роботи відділень Гребінківського територіального центру зроблено на надання соціальних, реабілітаційних послуг, спрямованих на відновлення життєдіяльності, обмеженої мобільності та дієздатності саме таких громадян.

Гребінківський міський центр соціальних служб є закладом, що проводить соціальну роботу із сім'ями, дітьми та молоддю, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, і надає їм соціальні послуги. При Гребінківському міському центрі соціальних служб створено та функціонує мобільна бригада соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, протягом року здійснено 15 виїздів. 17 особам, які постраждали від насильства, надано послугу кризового втручання та профілактики.

Центр соціальних служб проводить санаторно-курортне оздоровлення окремих категорій громадян за рахунок субвенції з обласного бюджету. За період з 2022 по 2023 рік, оздоровлено 8 осіб на суму 104 795 грн.

Культура

Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв, Гребінківський міський краєзнавчий музей та дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості.

Робота закладів культури спрямована на збереження і розвиток національної культури, популяризацію провідних жанрів мистецтва, розкриття творчого потенціалу та забезпечення доступу населення громади до культурних послуг.

В цілому робота закладів культури, у тому числі і у сільській місцевості, спрямована на надання якісних культурних послуг, проведення культурно-мистецьких, культурно-просвітницьких заходів.

Фізична культура та спорт

Діяльність спортивної галузі в Гребінківській МТГ спрямована на створення умов для розвитку регулярної рухової активності дітей та молоді, зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів, побажань, здібностей та індивідуальних особливостей кожного.

В дитячо-юнацькій спортивній школі Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, футбол, настільний теніс, легка атлетика, греко-римська боротьба. Пріоритетним на Гребінківщині завжди був розвиток дитячо-юнацького футболу. В Гребінківській ДЮСШ працює 8 груп футболу, в яких займається 160 юних футболістів з 7 – 8 річного віку. З ними працюють три тренери. З 2000 року у місті почав функціонувати футбольний дівочий клуб «Надія», в якому займається 25 дівчат в двох вікових групах.

Декілька років діє міська програма щодо розвитку футболу. Футбольний клуб «Локомотив» є одним з найстаріших в області. Фінансова допомога міської ради сприяла організації турнірів, поїздок команди на змагання, придбанню необхідного спортивного спорядження та заохоченню гравців.

Житлово-комунальна, транспортна інфраструктура

Житловий фонд

На території громади налічується 8501 житловий будинок, 8330 з них індивідуальні, тобто 98 %. Загальна площа житлового фонду складає майже 630 тис. кв.м.

Таблиця 1.5.3 Стан житлового фонду Гребінківської МТГ

Показники	2023
Заселені будинки разом	8501
у тому числі:- індивідуальні будинки	8330
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	630
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	57,28
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	73,82
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	17,4
% помешкань, підключених до центрального опалення	11,72

*Помешкання – квартира або індивідуальний будинок.

Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальна інфраструктура Гребінківської МТГ включає цілу низку підприємств, що надають відповідні послуги.

Так, КП «Гребінківський комбінат комунальних підприємств» надає послуги з забезпечення життєдіяльності громади.

Послуги з забезпечення населення водою надають: ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», КП «Мар'янівське, 1», КП «Добробут», Кооператив «Водник», КП «Олексіївське», СТОВ «Прогрес», СФГ «Україна», КП «Тарасівське-1», кооператив «Джерело 2021», місцеві кооперативи.

Каналізаційні послуги надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця».

Послуги з централізованого теплопостачання надає КП «Тепло» та ТОВ «Біонергосила».

Послуги централізованого водопостачання та водовідведення в м. Гребінці надає ВСП «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Українська залізниця», при цьому тільки 13% абонентів водопостачання отримують послугу централізованого водовідведення. Стан водопостачання та водовідведення в місті задовільний. Проте мережі водопостачання та водовідведення потребують реконструкції як і очисні споруди).

В сільських населених пунктах, де є водопровідні мережі, водопостачанням займаються суб'єкти господарювання різних форм власності. При цьому частина мереж знаходиться в незадовільному стані і потребують капітального ремонту.

Енергоспоживання та енергозбереження

У час постійного зростання тарифів на природний газ та електричну енергію громада працює над впровадженнями заходів з енергозбереження та перехід на альтернативні джерела

енергії. Так, низка приміщень закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади перейшли на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Також за рахунок обласного бюджету та бюджету Гребінківської міської ради було реалізовано проєкт «Реконструкція внутрішніх електромереж ЗДО «Веселка» з використанням новітніх технологій енергозбереження (сонячних панелей), а саме – встановлення системи альтернативного електропостачання загальною потужністю – 7,0 кВт.»

За результатами земельних торгів, проведених 29 березня 2018 року продано строком на 20 років право оренди на земельну ділянку комунальної власності для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, розташовану за адресою: пров. Пирятинський, 34 В, в м. Гребінка. Переможцем земельних торгів по лоту № 1 стало ТОВ «СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ 2017».

В місті та деяких населених пунктах громади встановлено вуличне освітлення з використанням сонячних панелей.

Послуги з поводження з побутовими відходами

Відповідно до законів України „Про місцеве самоврядування в Україні“, „Про співробітництво територіальних громад“, „Про управління відходами“, „Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, затверджених постановою КМУ від 08.08. 2023 року № 835 та інших нормативно-правових актів у галузі поводження з відходами, з метою створення ефективної системи управління відходами, запровадження роздільного збирання сміття, оптимізації витрат територіальних громад на утримання системи поводження з відходами, в тому числі за рахунок реалізації спільного інфраструктурного проєкту, і виконання функцій, що становлять спільний інтерес, утворене спільне комунальне підприємство „Екосервіс-2022“.

Метою діяльності підприємства є створення системи поводження з відходами шляхом систематичного здійснення виробничої, господарської та іншої діяльності у сфері надання послуг зі збирання, сортування, переробки і відновлення або видалення побутових та інших відходів, залучення інвестицій (коштів) від фізичних та юридичних осіб, комунальних та державних установ, організацій та підприємств для вирішення питань поводження з побутовими відходами, розвитку інфраструктури, досягнення соціального ефекту, отримання прибутку та іншої спільної діяльності в межах чинного законодавства.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

Громада має розвинену транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки.

Крім того, наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.

Транспортне сполучення між населеними пунктами громади та районним / обласним центром

На території громади розроблені транспортні маршрути обласного та місцевого значень. Сполучення з обласним центром, населеними пунктами за межами області, центрами районів та інших громад здійснюється приватними перевізниками.

Залізничні перевезення

Станція Гребінка є однією з двох на Південній залізниці залізничних станцій України, яка є залізничним вузлом на межі трьох залізниць: Південної (сама станція підпорядкована Південній залізниці), Південно-Західної (межа проходить за 2 км на захід від

станції в бік Києва) та Одеської (межа проходить за декілька кілометрів на південь у бік Черкас).

Від залізничної станції Гребінка розгалужуються лінії:

- Гребінка — Дарниця (двоколійна, електрифікована);
- Гребінка — Полтава (одноколійна з двоколійними вставками — будівництво других колій на деяких перегонах триває і досі, електрифікована);
- Гребінка — Прилуки (одноколійна, неелектрифікована);
- Гребінка — Черкаси — імені Тараса Шевченка (одноколійна, електрифікована від Імені Тараса Шевченка (станція) до Черкас).

Поштовий зв'язок

Поштовий зв'язок на території громади забезпечує міське відділення поштового зв'язку АТ «Укрпошти», що знаходиться на території адміністративного центру, у сільських населених пунктах працюють пересувні відділення поштового зв'язку.

Активно працює на території громади Нова пошта. У м. Гребінка розташовані 3 відділення: одне з яких вантажне, що дозволяє здійснювати відправлення вагою до 1000 кілограм, та 1 поштомот

Мобільний зв'язок та інтернет

На теренах громади працюють АТ «Укртелеком», а також всі наявні в Україні оператори мобільного зв'язку: Київстар, Vodafone та Lifecell.

На території Гребінківської територіальної громади послуги фіксованого стаціонарного зв'язку надає акціонерне товариство «Укртелеком».

Провайдерами послуг Інтернету на території громади є АТ «Укртелеком», ТОВ «АВАТОР ІСП», ТОВ «НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ-1», НВП-Коннект та ФОП Северенчук М.В.

У 2021 році на території громади здійснено підключення закладів соціальної інфраструктури до широкопasmового інтернету з використанням волоконно-оптичних технологій в сільській місцевості.

Інфраструктура торгівлі та сфери послуг

На території громади функціонує 200 торгівельних закладів, у тому числі 41 продуктовий магазин, 40 магазинів господарських та інших товарів промислових груп, 119 магазинів змішаного продажу товарів, 20 закладів громадського харчування. Працюють мережеві торгівельні підприємства .

В усіх центрах старостинських округів функціонують заклади торгівлі різної форми власності та спеціалізації (продуктової, змішаної).

Торгова мережа відсутня в маленьких селах із невеликою кількістю населення. Для незахищених верств населення (пенсіонери, інваліди) продукти харчування та товари першої необхідності доставляються соціальними працівниками та працівниками поштового зв'язку.

На території громади знаходяться 5 автозаправних станцій, працюють 3 станції технічного обслуговування автомобілей і 3 автомийки. На території адміністративного центру громади розташовано 3 ветеринарні аптеки.

Переробкою сільськогосподарської продукції в громаді займаються приватні підприємці, в тому числі переробкою зерна на крупи, переробкою насіння соняшника на олію. СПД також випікають хліб та хлібобулочні вироби.

В структурі підприємництва громади переважає роздрібна торгівля товарами продовольчої та промислової груп, будівельними матеріалами. Низка підприємців забезпечує місцеве населення медичними та ветеринарними товарами, послугами громадського харчування.

На території адміністративного центру розташований центральний ринок СТ «Центр 2008», який складається з продуктового та промислового відділів на 540 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 70%) та комунальне підприємство «Привокзальний ринок міста

Гребінка Полтавської області» - 390 торгових місць (зайнятість торгових місць становить 20%).

Банківське обслуговування

В м. Гребінка розвинуте банківське обслуговування як юридичних, так і фізичних осіб. Відділень банківських установ - 3 (АТ «Державний ощадний банк України», АТ КБ «Приватбанк», АТ «Полтава-банк»). На території найбільших торговельних майданчиків міста приймають поповнення платіжні термінали мережі IBox (9 одиниць). В адміністративному центрі громади розміщені також 7 банкоматів всіх відділень банків.

Туристична інфраструктура у Гребінківській міській територіальній громаді наразі знаходиться на початковій фазі розвитку. На території громади немає закладів готельного господарства, є 20 закладів ресторанного господарства .

На території Гребінківської громади є низка цікавих туристичних об'єктів. Це, перш за все, місця, пов'язані із життям, літературною і громадською діяльністю відомого письменника Євгена Павловича Гребінки і його брата – академіка архітектури Миколи Павловича Гребінки. В селі Мар'янівка функціонує музей братів Євгена і Миколи Гребінок. Євген Гребінка похований в родинному склепі в селі Мар'янівка.

Цікавим туристичним об'єктом є знаменитий Гребінчин каштан, вік якого 200 років, висота 15 м, обхват стовбура 2,75 м, під його кронами любив писати свої твори Євген Гребінка. Під цим каштаном у 1843 році бував Тарас Григорович Шевченко.

Унікальним туристичним об'єктом є мурований льох, який збудований Павлом Івановичем Гребінкою в 1830 р. Льох заглиблений в ґрунт, цегляний, прямокутний у плані. Перекриття аркового типу, півциркулярне, цегляне. У кожній частині стін льоху влаштовані 15 ніш для збереження продуктів, що мають лучкове завершення.

Потенційними туристичними об'єктами є пам'ятки архітектури. Це цивільні і культові споруди XIX-XX ст., розташовані в м. Гребінка, селах Григорівка, Грушківка, Лутайка, Мар'янівка, Оржиця, Почаївка, Рудка, Сербинівка, Слободо-Петрівка, Сотницьке. До цивільних споруд відносяться приміщення земських шкіл, збудованих в 1911-1912 рр., за проектом відомого українського архітектора Опанаса Сластіона. Вони представляють стиль неокласицизму з наявністю елементів модерну та є цінною пам'яткою українського архітектурного модерну.

Окремою групою об'єктів архітектури є залізничні споруди: це будівлі залізничних вокзалів у місті Гребінка та селі Мар'янівка, збудовані в 1904 році. Всі споруди збудовані у стилі історизм, за типовим проектом, який широко використовувався при будівництві залізниці Київ-Харків.

Гребінківщина – край багатий на природні заповідні зони.

Висновки

Соціальна інфраструктура

1. Громада має розвинену освітню мережу закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти, яка надає якісні навчально-освітні послуги. Триває оптимізація мережі загально-освітніх та дошкільних закладів.

2. У сфері соціального захисту населення в міській територіальній громаді діють: управління соціального захисту населення, територіальний центр соціального обслуговування, центр соціальних служб Гребінківської міської ради, основна мета яких наблизити до потребуючих якісні соціальні послуги.

4. Медичні послуги гребінківцям надають КНП «Гребінківська міська лікарня» та Комунальне неприбуткове підприємство «Гребінківський центр первинної медико-санітарної допомоги». Працюють 6 амбулаторій та 19 ФАПів для надання допомоги населенню сільських населених пунктів.

5. Базова мережа закладів культури Гребінківської МТГ, яка фінансово підтримується з бюджету громади, налічує 45 закладів, а саме: Гребінківська дитяча школа мистецтв,

Гребінківський міський краєзнавчий музей та його дві філії, Гребінківська міська публічна бібліотека та 23 сільські бібліотеки-філії, 19 клубних закладів, з них 18 у сільській місцевості, що забезпечує доступ населення громади до культурних послуг.

6. Спортивна сфера є достатньо розвинутою в громаді. Зокрема Гребінківщина має сильні футбольні традиції. Високого розвитку досягнув футзал та жіночий футбол. В ДЮСШ Гребінківської міської ради постійно займаються 287 дітей в 5 секціях: гандбол, волейбол, баскетбол, футбол та легка атлетика.

7. Громада має певні туристичні активи - місця, пов'язані з Євгеном Гребінкою та його родиною, цікаві природні об'єкти. Проте, в громаді не розвинена інфраструктура гостинності. Туристична інфраструктура Гребінчиного краю потребує розвитку та просування.

Житлово комунальна, транспортна інфраструктура та зв'язок

1. Забезпеченість житлом в Гребінківській МТГ в цілому вища, ніж в Полтавській області та вища, ніж в середньому по Україні. Водночас, будівництво нового житла в громаді практично відсутнє.

2. На території громади функціонують 9 комунальних підприємств різного виду діяльності, в тому числі 7 з них надають комунальні послуги населенню. Послуги водопостачання та водовідведення в громаді надаються різними суб'єктами господарювання. Частина мереж водостачання та водовідведення потребують реконструкції капітального ремонту.

3. Питання поводження з твердими побутовими відходами вирішується в рамках проекту міжмуниципальної співпраці з сусідніми громадами Полтавської області. Для цього створено спільне комунальне підприємство «Екосервіс-2022».

3. Громада має транспортну інфраструктуру для здійснення пасажирських та вантажних перевезень, що необхідна для розвитку економіки. Наявна мережа комунальних доріг у населених пунктах та між ними, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям. Їх стан від хорошого до незадовільного.

4. В цілому, населення Гребінківської МТГ в достатній мірі охоплені послугами поштового, мобільного та інтернет зв'язку, які надають національні та приватні оператори.

5. Підприємства сфери торгівлі та послуг в цілому забезпечують потреби населення громади необхідними товарами та послугами. Основна кількість об'єктів торгівлі та побутових послуг зосереджена в адміністративному центрі – місті Гребінці. В сільських населених пунктах розвинена виїзна торгівля.

1.6. Містобудівна документація, а також концепція інтегрованого розвитку території територіальної громади, програма комплексного відновлення території територіальної громади.

Згідно з рішенням 31 сесії Гребінківської міської ради VII скликання від 27.02.2020 №1070 на замовлення виконавчого комітету Гребінківської міської ради ТОВ «Архітектурно-просторове планування» виготовлено проект Генерального плану та плану зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області.

У липні 2022 року проект Генерального плану розглянуто на Полтавській обласній містобудівній раді. Станом на 01.10.2023 року розділи «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час» та «Інженерно-технічні заходи на особливий період» знаходяться на доопрацюванні після наданих рекомендацій Головним управлінням Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Полтавській області та Департаментом з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами.

З метою забезпечення сталого розвитку територіальної громади з дотриманням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів, згідно рішення 35 сесії Гребінківської міської ради VIII скликання від 30.08.2023 №2196 розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області. Наразі ведеться збір інформації для формування завдань на розроблення Комплексного плану.

Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

Висновки

1. Генеральний план та план зонування території м. Гребінка Лубенського району Полтавської області знаходяться на доопрацюванні. Розпочато роботи підготовчого етапу з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської міської територіальної громади Лубенського району Полтавської області.

2. Містобудівна документація по населених пунктах громади відсутня. Проблему розробки генеральних планів населених пунктів планується вирішити в комплексі з розробленням Комплексного плану просторового розвитку території Гребінківської МТГ.

1.7. Економічний розвиток

Економічною базою громади є підприємства залізничного транспорту та сільськогосподарські підприємства. Провідними підприємствами залізничного транспорту є виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця».

Сільськогосподарські підприємства спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції.

На території громади функціонують також і малі підприємства, які займаються виготовленням побутових та офісних меблів на замовлення, виробництвом хліба, хлібобулочних виробів, переробкою продукції бджільництва та її реалізацією, переробкою соняшника на олію.

Станом на 01.01.2023 р. у громаді було зареєстровано: юридичних осіб – 295, фізичних осіб підприємців – 589. Такі показники не є високими, вони знаходяться в середньому діапазоні порівняно з іншими громадами Полтавської області. Спостерігається нерівномірне розміщення суб'єктів підприємництва за старостинськими округами.

Таблиця 1.7.1 Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Гребінківській МТГ, 2021-2023 рр.

СПД	01.01.2021р.	01.01.2022р.	01.01.2023р.
Усі суб'єкти ЄДРПОУ, од.:	846	847	884
Юридичні особи, в т.ч.	322	299	295
юридичні особи – підприємницькі структури (комерційні)			
Фізичні особи-підприємці	524	548	589

В Гребінківській міській територіальній громаді, як і в більшості територіальних громад, які формуються навколо міста - адміністративного центру, лівова частка зареєстрованих СПД зареєстровані в м. Гребінці - 77,4%. Решта 22,6% розосереджені по 14 старостинським

округам, тобто по 41 населеному пункту. Є потреба у стимулюванні підприємницької активності мешканців в сільських населених пунктах старостинських округів. Окрім зареєстрованих в громаді працює ще понад 30 суб'єктів підприємницької діяльності, які зареєстровані в інших громадах.

Таблиця 1.7.2 Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців з гендерним розподілом у Гребінківській МТГ (на 01.01.2023 р.)

СПД	Загальна кількість, одиниць	Керівниками яких є			
		Чоловіки		жінки	
		кількість	частка, у % до загальної кількості	кількість	частка, у % до загальної кількості
Юридичні особи	295	226	76,6	69	23,4
Фізичні особи-підприємці	589	259	44,0	330	56,0

Структура економіки за видами економічної діяльності.

Економіка громади є фактично вузько профільною, оскільки дві сфери господарювання створюють лівову частку доданої вартості в громаді, створюють найбільше робочих місць та дають більше 50% доходів до бюджету громади (Таблиця 1.7.3).

Таблиця 1.7.3 Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Гребінківської МТГ за податковими надходженнями до місцевого бюджету в 2022 році

Вид економічної діяльності	Питома вага податкових доходів до бюджету громади, %	Основні суб'єкти господарювання
Вантажний залізничний транспорт	30	АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»
Вирощування зернових культур	25	СФГ «Україна», СФГ «Каміла» СТОВ «Прогрес», ТОВ «Гядт Агро», СФГ «НОВЕ - 2», СФГ «Татіана»

Сільське господарство

В економічній сфері господарську діяльність здійснюють переважно сільськогосподарські формування (товариства, фермерські господарства), які спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції. Загальна кількість сільськогосподарських формувань в громаді – 69.

Серед найбільших с/г підприємств, які ведуть діяльність у Гребінківській громаді, наступні:

СФГ «Україна», СФГ «Каміла», СТОВ «Прогрес», ТОВ «ГЯДТ АГРО», СФГ «НОВЕ-2», СФГ «Татіана».

Промисловий потенціал громади

Промисловий потенціал громади складають підприємства залізничного транспорту: виробничий підрозділ «Локомотивне депо Гребінка» регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця», виробничий підрозділ «Пасажирське вагонне депо Гребінка» філія «Пасажирська компанія» АТ «Українська залізниця», виробничо-структурний підрозділ «Харківська дирекція» філії «Центр будівельно-монтажних робіт і споруд» АТ «Укрзалізниця».

Таблиця 1.7.4. Найбільші підприємства Гребінківської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р. (тис.грн)

СГД	ПДФО	Земельний податок з юридичних осіб	Орендна плата з юридичних осіб	Єдиний податок з юридичних осіб	Усього
АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»	34334,3	4957	-	-	39291,3
СТОВ «Прогрес»	3660,3	-	621,1	1196,6	5478
СФГ «Відродження»	4768,5	-	255,9	207,1	5231,5
СФГ «Україна»	1412,1	-	2454,5	890,6	4757,2
ТОВ «ГЯДТ АГРО»	2407	-	657,2	447,2	3511,4
СФГ «Каміла»	2401,1	-	248	532,1	3181,2
СФГ «НОВЕ-2»	1737,2	-	327,2	466,2	2530,6
СФГ «Татіана»	1479	-	-	684,7	2163,7
ТОВ СП «НІБУЛОН»	1417,6	-	210	-	1627,6
ТОВ «АГС АГРО ТРЕЙД»	130	-	966,3	-	1096,3

Підприємницьке середовище

В розрахунку на 10 тис. населення кількість юридичних осіб складає 146 станом на 01.01.2023 року.

В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Міська рада встановила максимальну ставку єдиного податку в розмірі 15% (Податковим кодексом передбачено 20%). Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на житлову і нежитлову нерухомість, як для юридичних, так і для фізичних осіб встановлені 0,25% (Податковим кодексом передбачено 1,5%). Ставки земельного податку встановлені майже в середині встановленого діапазону. Туристичний збір встановлено також в середині встановленого діапазону.

Регуляторна діяльність Гребінківської міської ради відбувається відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» і є прозорою і відкритою для всіх зацікавлених. З планом регуляторної діяльності та діючими регуляторними актами можна ознайомитися на офіційному сайті Гребінківської міської ради <http://www.hrebinka.org.ua> в розділі «Регуляторна політика».

Найбільшою проблемою для підприємництва в умовах воєнного стану стала нестача обігових коштів, падіння купівельної спроможності населення, порушення логістичних поставок продукції.

Інвестиційний потенціал громади

Залучення інвестицій визначено ключовим завданням соціально-економічного розвитку Гребінківської міської територіальної громади, оскільки в місті крім залізничних підприємств практично відсутні промислові об'єкти.

На офіційному сайті Гребінківської міської ради розміщено «Інвестиційний паспорт міста Гребінка», в якому є перелік земельних ділянок, що можуть бути надані потенційному

інвестору для реалізації інвестиційних проєктів із створення нових підприємств. Перелік пропонує (на час воєнного стану з точки зору безпеки ця інформація на офіційному сайті громади закрита) інвесторам 3 земельні ділянки (Таблиця 1.7.5).

Таблиця 1.7.5. Перелік вільних земельних ділянок на території Гребінківської МТГ, призначених для ведення господарської діяльності (крім с/г)

Адреса, стислий опис, призначення	Власники	Площа, кв. м
Територія колишнього “Комбінат Донецький”, розміщена неподалік від залізничної станції Гребінка, має під’їзні залізничні колії, автошляхи, комунікації	знаходиться в землях запасу міської ради	30 га
Територія База 32	постійне користування (державне підприємство «Південна залізниця», є домовленість про повернення ділянки в комунальну власність)	54 га
МПМШК-5	знаходиться в землях запасу міської ради	6 га

Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об’єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів та для релокації бізнесу в час війни.

З метою залучення потенційних інвесторів та інвестицій в економіку громади, активізації приватизаційних процесів сформовано перелік потенційних об’єктів територіальної громади, що підлягають приватизації :

1. Нежитлова будівля (будівля СЮТ) м. Гребінка
2. Нежитлова будівля (колишній будинок культури-зруйнований) с. Тополеве
3. Нежитлова будівля (колишня будівля школи і с. Олексіївка садочка)
4. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Березівка
5. Нежитлова будівля (колишня будівля клубу- зруйнована) с. Корніївка
6. Нежитлова будівля (колишня будівля ФАП- зруйнована) с. Корніївка
7. Нежитлова будівля (колишня будівля амбулаторії- зруйнована) с. Сербинівка
8. Нежитлова будівля Будинок побуту с. Тарасівка
9. Нежитлова будівля (зруйнована) с. Тарасівка
10. Нежитлова будівля (колишня будівля поч. школи) с. Сліпорід-Іванівка

В цілому наявні пропозиції можна розцінювати як сприятливий фактор для залучення інвестицій та розвитку підприємництва. Водночас, просування наявних інвестиційних об’єктів у відповідному інформаційному просторі, як і в цілому підготовка цих та інших пропозицій для потенційного інвестора потребує значного підсилення.

Висновки

1. У галузевій структурі економіки громади основними видами економічної діяльності є вантажний залізничний транспорт та сільське господарство.
2. В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Проте підприємницька ініціатива гребінківців незначна, особливо на сільських територіях, і потребує додаткового стимулювання і підтримки.
3. Зважаючи на зручне логістичне розташування м. Гребінки як потужного залізничного вузла, розміщення промислових об’єктів, розбудова логістичних центрів на вільних виробничих територіях можуть бути доволі привабливими для потенційних інвесторів. Водночас, просування наявних інвестиційних об’єктів у відповідному інформаційному

просторі, як і в цілому підготовка цих та інших інвестиційних пропозицій потребує значного підсилення.

1.8. Фінансовий стан та бюджет територіальної громади.

Доходи бюджету громади

У 2022 році до бюджету Гребінківської міської територіальної громади надійшло доходів в сумі 221,3 млн. грн в тому числі: власні доходи – 160,6 млн. грн, офіційні трансферти з державного бюджету – 60,7 млн. грн.

За доходами, без врахування трансфертів, бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 151,7 млн. грн, що становить 105,7 % від запланованого (143,2 млн. грн). За 2022 рік бюджет громади у частині доходів, без врахування трансфертів, виконаний в сумі 160,6 млн. грн, що становить 100,5 % до плану (159,8 млн. грн). В 2022 році, у порівнянні до 2021 року, доходна частина бюджету громади, без врахування трансфертів, зросла на 8,9 млн.грн, або на 5,7 %.

Податкові надходження

Основним джерелом наповнення загального фонду бюджету Гребінківської міської територіальної громади є податок на доходи фізичних осіб, який складає 69,6% загальної суми власних доходів бюджету громади, та місцеві податки – 27,6%.

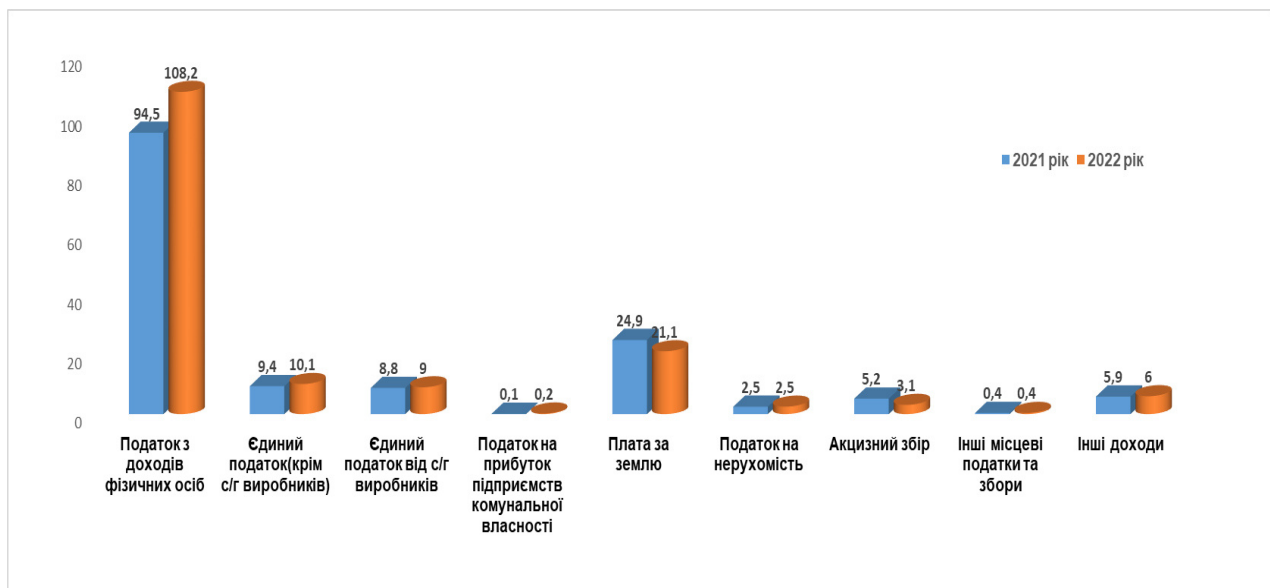

Рисунок 1.8.1 Структура податкових надходжень бюджету Гребінківської МТГ, 2021-2022 рр., млн.грн

Таблиця 1.8.1 Бюджетоутворюючі податкові надходження Гребінківської громади

Податки	2021		2022		Динаміка 2022 до 2021 рр., млн. грн
	млн грн	% у заг. обсязі ПН	млн грн	% у заг. обсязі ПН	
Податкові надходження (ПН) всього	145,8	100	154,6	100	8,8
ПДФО	94,5	64,8	108,2	70	13,7
Акцизний податок з пального	3,8	2,6	1,2	0,8	-2,6
Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів	1,4	0,9	1,9	1,2	0,5
рентні платежі	0,1	0,1	0,1	0,1	0
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	2,5	1,7	2,5	1,6	0
Земельний податок	11,5	7,9	7,3	4,7	-4,2

Орендна плата	13,4	9,2	13,8	8,9	0,4
Єдиний податок	18,2	12,5	19,1	12,4	0,9
Інші	0,4	0,3	0,5	0,3	0,1

До найбільших платників податків – суб'єктів підприємницької діяльності належать: АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ», СТОВ «ПРОГРЕС», СФГ «Україна», СФГ «Каміла», ТОВ «Гядт Агро», СФГ «Нове-2», СФГ «Татіана».

Офіційні трансферти

До бюджету Гребінківської міської територіальної громади у 2022 році надійшло офіційних трансфертів в сумі 60,7 млн. грн, а саме:

- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам 58 131,7 тис. грн;
- дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету 1 018,5 тис. грн ;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції 1 168,3 тис. грн ;
- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету - 219,4 тис. грн;
- інші субвенції з місцевого бюджету 166,6 тис. грн.

Видатки

За видатками бюджет Гребінківської громади за 2021 рік виконаний в сумі 212,1 млн.грн, що становить 95,8 відсотків від запланованого (221,5 млн. грн). За 2022 рік бюджет громади у частині видатків виконаний в сумі 217,8 млн. грн, що становить 91,4 % до плану (238,2 млн. грн). В 2022 році, у порівнянні до 2021 року видаткова частина бюджету громади зросла на 5,7 млн. грн, або на 2,7 %.

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ у 2022 році за галузевим принципом представлена на рисунку 1.8.2.

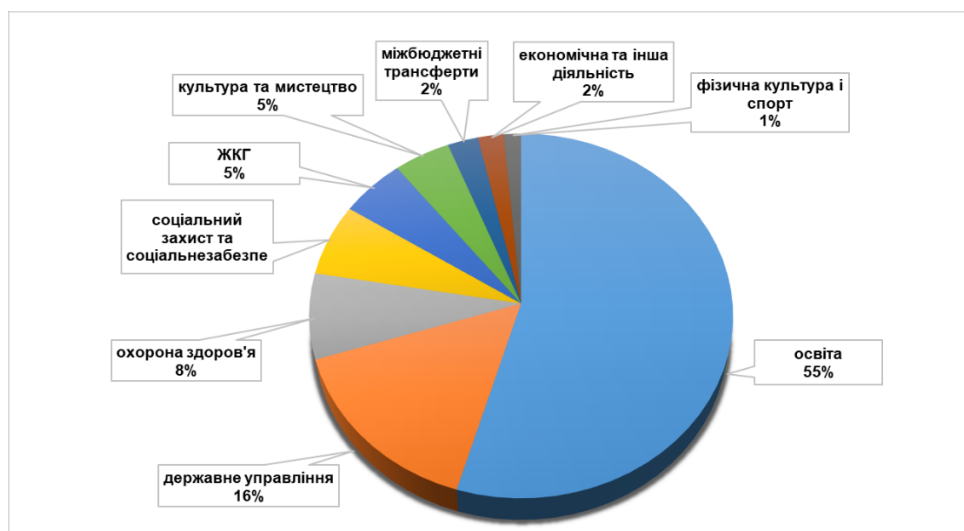

Рисунок 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за галузевим принципом, у 2022 р.

Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією в 2021-2023 рр. представлена в Таблиці 1.8.2.

Таблиця 1.8.2 Структура видатків бюджету Гребінківської МТГ за економічною класифікацією, млн. грн.

Статті видатків	2021	2022	2023 прогноз
Заробітна плата з нарахуваннями	150,5	155,7	161,8
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	14,6	15,5	20,6
Видатки на відрядження	0,2	0,1	0,2
Продукти харчування	2,2	1,2	2,5
Медикаменти	0,2	0,1	0,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	6,1	5,2	9,3
Оплата послуг (крім комунальних)	4,3	4,8	8,4
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	0	0	0,2
Інші виплати населенню (матеріальні допомоги)	4,7	4,0	6,1
Поточні трансферти	23,7	27,7	35,8
Інші поточні видатки	0,1	0,1	0,1
Капітальні видатки	5,5	3,4	3,5
Нерозподілені видатки	0	0	0,1
Всього по МТГ	212,1	217,8	248,7

Наведені дані свідчать що основною статтею видатків міського бюджету (близько 70% щорічно) є видатки на заробітну плату. Питома частка всіх інших видатків залишається майже сталою. Проте, доцільно відзначити, що за три роки на 60% (з 5,5 млн. грн до 3,5 млн. грн) зменшились капітальні видатки.

Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Полтавської області

За даними порталу decentralization⁶, за підсумками 2022 року серед 21 громади Полтавської області з чисельністю населення більше 15 тисяч осіб Гребінківська МТГ займає приблизно середнє місце в другій десятці, маючи значення основних порівнюваних показників нижче, ніж в середньому по регіону. Водночас, індекс податкоспроможності громади за 2022 році досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком.

Таблиця 1.8.3 Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки

Показники	Гребінківська громада		У середньому громади Полтавської області		Місце громади в рейтингу громад регіону з населенням більше 15 тисяч осіб	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Надходження загального фонду на 1 мешканця, грн	6803	7401	8620	10580	12	13
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	4247 5	35834	53040	52490	10	12
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	31,2	27,6	27,3	23,9	15	17
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис.	250,2	264,6	418,6	498,3	11	10

⁶ <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

грн/км ²						
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, грн	9454	1003 5	9810	10930	11	12
Капітальні видатки на 1-го мешканця, грн	282	165	1360	1200	21	19
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	1421	1536	1291	1411	8	8
Індекс податкоспроможності	1,16	1,09	1,3	1,2		

Висновки

1. Гребінківська МТГ - фінансово спроможна громада. За галузевим розглядом майже 55% видатків бюджету громади витрачається на потреби освіти та 16% на державне управління. За економічною класифікацією щорічно більше 70% видатків – заробітна плата.
2. У 2022 році порівняно з 2021 роком зменшилась дохідність земель через зниження нормативної грошової оцінки земель, зокрема ділянок під підприємствами залізничного транспорту, у зв'язку з набранням чинності нової Методики, затвердженої Постановою КМУ від 03.11.2021 року №1147 “Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок”, якою змінено підходи до визначення коефіцієнта, який враховує цільове призначення земельної ділянки, а також із зміною значення коефіцієнта з 1 на 0,5.
2. Найбільшими статтями видатків бюджету громади у 2022 році серед основних галузей бюджетної сфери є видатки на освіту, що становить 55 % всіх видатків громади.
3. У зв'язку із введенням у 2022 році в дію в Україні воєнного стану, фінансування видатків бюджету Гребінківської МТГ, міських цільових програм у 2022 році здійснювались в рамках економії бюджетних коштів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року № 590 “Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” (зі змінами) введено обмеження в проведенні частини платежів Держказначейством.
4. Індекс податкоспроможності громади за 2022 рік досить високий, хоча і знизився в порівнянні з 2021 роком. Основні фінансові показники діяльності громади в розрахунку на 1 мешканця не досягають середніх значень по області. Рейтинг громади за показниками фінансової спроможності серед громад області з населенням більше 15 тисяч осіб трохи нижчий середнього.

1.9. Органи управління громадою.

Місцеве самоврядування Гребінківської МТГ здійснюється Гребінківською міською радою у складі 26 депутатів міської ради від різних партій. Депутатські фракції у складі Гребінківської міської ради восьмого скликання: ПП „Європейська солідарність” – 3; ПП „Слуга народу” – 2; ПП „Довіра” – 3; ПП „За майбутнє” – 2.

До складу виконавчого комітету Гребінківської міської ради входить 19 осіб, у тому числі міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, старости 4 старостинських округів, представники підприємницького сектору, закладів соціальної сфери, освітяни, громадські активісти.

Виконавчому комітету підпорядковані вісімнадцять структурних підрозділів. Штатна кількість працівників – 122 особи. Як окремі юридичні особи у громаді здійснюють діяльність: відділ фінансів, відділ освіти, відділ культури.

На місцях призначено 13 старост (1 вакансія), що виконують низку базових адміністративних функцій та представляють інтереси населення округу. Старости уповноважені вчиняти нотаріальні дії, передбачені п. 1-5 ч. 1 ст. 37 Закону України «Про нотаріат».

Проектна діяльність. Участь у програмах співробітництва

Гребінківська міська рада має досвід залучення та успішної реалізації низки проєктів, в тому числі проєктів міжнародної технічної допомоги.

З метою покращення надання адміністративних послуг населенню Гребінківського району в листопаді 2019 р. за підтримки проєкту ULEAD з Європою в Гребінківській міській територіальній громаді відкрито сучасний Центр надання адміністративних послуг, де мешканці можуть отримати до 200 адміністративних послуг. Центр облаштовано сучасними меблями і технікою на 11 робочих місць, створено 1 місце для самообслуговування відвідувачів. В 2023 році Програма Розвитку ООН підсилила матеріально-технічне забезпечення ЦНАПу і передала безконтактних кардридерів для друку ID паспортів на суму 6620 гривень.

Завдяки співпраці Гребінківської міської ради та міжнародного фонду «Ізоляція-2.0.», що діє за підтримки Європейського Союзу, в січні 2023 року отримано 3 бензинових генератори на загальну суму 120 тисяч гривень. Обладнання передано до міського Будинку культури, Комбінату Комунальних Підприємств та центру Первинної Медико-Санітарної Допомоги.

Протягом травня - червня 2023 року громада брала участь в проєкті: «Людський вимір: розбудова спроможності збору даних на низовому рівні заради краще підготовлених і стійких громад в Україні», що є ініціативою Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні з виконавчим партнером - Благодійною організацією «Світло надії». В результаті проєкту громада отримала ІТ обладнання.

Міжмуніципальне співробітництво

Гребінківська міська рада має досвід міжмуніципальної співпраці з іншими українськими громадами. Так, в листопаді 2022 року був укладений договір про співробітництво Гребінківської, Пирятинської, Чорнухинської і Новооржицької рад територіальних громад щодо участі в Глобальному проєкті «Підтримка ініціативи з експорту технологій захисту довкілля», який реалізує німецьке товариство міжнародного співробітництва (ГІЗ) за дорученням федерального уряду Німеччини. Кошти на реалізацію заходів цього проєкту були виділені німецькими партнерами. У рамках міжмуніципального співробітництва створено та зареєстровано спільне комунальне підприємство «Екосервіс-2022», яке буде займатися управлінням відходами в усіх чотирьох громадах. Проєкт вже передав 17 пластикових контейнерів об'ємом 1,1 м3 до Гребінківського комбінату комунальних підприємств. У стадії процедури закупівлі знаходяться ще 58 таких контейнерів. Крім того за рахунок німецьких партнерів для функціонування спільного комунального підприємства «Екосервіс-2022» здійснюється придбання сміттєвозу об'ємом 22 куб. м з великим коефіцієнтом ущільнення, сортувальний комплекс, навантажувач, потужний прес, 2 причепи та інше обладнання. Усього на суму 350 тисяч євро (14 мільйонів гривень) або більше 3,5 мільйонів гривнів на громаду. Даний проєкт, визнаний найуспішнішим інвестиційним проєктом на Полтавщині в 2022 році.

Висновки

- 1. В Гребінківській МТГ виконавчі органи місцевого самоврядування громади сформовані належним чином для забезпечення управління громадою, розвитку економіки та надання соціальних послуг населенню.*
- 2. Громада має позитивний досвід участі в міжнародних проєктах та отримання конкретних результатів від їх впровадження. Водночас, зважаючи на широку пропозицію від міжнародних та українських проєктів та програм щодо участі в них громад, активність долучення Гребінківської МТГ до цих проєктів та програм необхідно посилити.*

ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

У громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування, основна частина з яких створені в адміністративному центрі громади м. Гребінці.

Найбільш активними у громаді є: відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська районна організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація «Інвалідів та ветеранів «Союз чорнобильців Гребінківщини».

ЗМІ

Локальний інформаційний простір в Гребінківській громаді формується наступними каналами комунікацій:

офіційний сайт та сторінки в соціальних мережах Гребінківської міської ради – оприлюднюються всі рішення міської ради її виконавчого комітету та розпорядження міського голови, а також інформація, що повинна висвітлюватися відповідно до чинного законодавства, новини та оголошення, актуальні та корисні посилання. Крім того присутній зворотній зв'язок через коментарі та інструменти е-демократії;

місцеві ЗМІ - друкована газета «Гребінчин край» та сайт і сторінка газети в соціальній мережі Facebook, виходить щотижня тиражом 900 примірників, публікує офіційну інформацію про діяльність міської ради та історії про місцевих мешканців, оголошення, корисну інформацію, тощо;

Висновки

1. Станом на 01.10.2023 року в громаді зареєстровано 29 громадських організацій різного спрямування та різної активності. Найактивнішими є відокремлений підрозділ організації ветеранів України Гребінківської міської територіальної громади, Гребінківська організація Української спілки ветеранів Афганістану /воїнів-інтернаціоналістів/, громадська організація «Інвалідів та ветеранів «Союз чорнобильців Гребінківщини».

2. Влада громади для інформування громадян використовує практично всі доступні канали комунікації: офіційний сайт міської ради - як основне інформаційне джерело діяльності органу місцевого самоврядування, сторінки міської ради в соцмережах, місцеву газету «Гребінчин край» в друкованому та електронному вигляді.

1.11. Результати опитування зацікавлених сторін.

В рамках розробки стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади у вересні– жовтні 2023 року було проведено опитування представників бізнесу громади.

Опитування проводилося шляхом анкетування. Для опитування були використані узгоджені форми анкети, розроблені в рамках Проекту USAID «Говерла». Анкета розміщувалась на офіційному сайті Гребінківської територіальної громади у вересні – жовтні 2023 року.

Проведене опитування є експертним (не соціологічним), тому його не можна вважати відображенням думки всіх мешканців чи представників бізнесу громади, але його результати допомагають зрозуміти ситуацію та тенденції розвитку громади.

Респонденти були попереджені, що використовуватись будуть тільки узагальнені результати опитування. Інформація про конкретних осіб не збиралась.

Опитування мешканців громади

Анкета для мешканців громади містила 9 питань з вибором готових відповідей та одне відкрите питання і мала на меті з'ясувати думку мешканців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми які для гребінців є найвідчутнішими.

В опитуванні мешканців взяли участь 724 особи (наймані працівники, робітнки, підприємці, молодь, безробітні, молоді мами, керівники підприємств, пенсіонери). 84% опитаних – жінки, 74% опитаних – населення у віці від 21 до 50 років.

Узагальнені висновки.

1. На запитання як на думку мешканців можна описати Гребінківська громаду 25% відповіли, що це «громада, в якій я просто живу», 20% позитивно відзначили громаду як місце безпечне для проживання, 11% - високо оцінили красу Гребінчиного краю.

Проте менше 1 % респондентів «хочуть щоб тут жили мої діти», 15% опитаних не бачать жодної перспективи для себе реалізуватись. Тому 31 % респондентів не знають чи планують тут залишитись жити, а 17% -точно не залишаться. Очевидно, що мова йде про людей працездатного віку.

Очевидно, що опитані, які позитивно оцінили ТГ склали базу тих 52%, які залишаться жити в громаді.

2. Оцінка нинішнього стану окремих показників громади показала, що жителів в громаді найбільше турбує можливість працевлаштування, стан доріг та відсутність інфраструктури відпочинку та дозвілля. Саме ці показники отримали найбільший відсоток оцінки «незадовільно».

3. На думку респондентів найбільшими проблемами громади є відсутність робочих місць (безробіття 49,5%), недостатня громадська ініціативність та активність мешканців (35%). Низька якість (відсутність) дорожнього покриття між населеними пунктами в громаді є також одним з чинників, що заважають розвитку громади. Не залишилась поза увагою і необхідність поліпшення інфраструктури міста (інженерні мережі, вода, водовідведення, благоустрій території).

4. Більш половини жителів міста вважають вважає за пріоритет розвитку активізацію роботи зі створення нових робочих місць. Другим пріоритетом визначено ремонт доріг, третім – підвищення якості водопостачання та водовідведення. Розвиток сфери дозвілля також заходиться серед пріоритетів. Водночас, більша частина населення не вірять в успішну реалізацію пріоритетів.

5. На думку респондентів головним ресурсом розвитку громади є допомога від держави (22% опитаних) та вільні земельні ділянки як головний ресурс для залучення інвесторів в громаду.

Серед значимих ресурсів ТГ (11-7%) відзначено мешканців громади, їх активність і підприємливість, місцеві підприємства і підприємці, природне середовище та туристичні об'єкти.

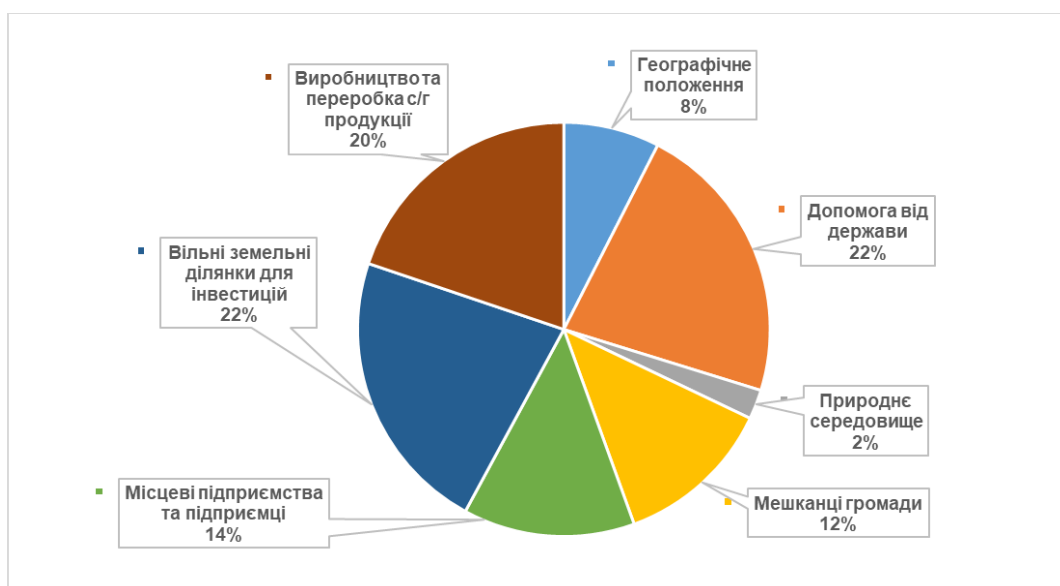

Рисунок 1.11.1. Основні ресурси громади, відзначені опитаними мешканцями.

Опитування представників бізнесу громади

Анкета для підприємців громади 19 питань з вибором готових відповідей і мала на меті з'ясувати думку підприємців щодо теперішнього стану громади та визначити проблеми, які для бізнесу є найвідчутнішими.

Серед питань анкети були наступні: що заважає розвитку громади, види економічної діяльності, які є пріоритетними для майбутнього розвитку громади, оцінка громади як місця для ведення бізнесу.

Думка підприємців про стан бізнес – середовища, перспективні напрями та галузі для економічного зростання є надзвичайно важливою, а аналіз результатів опитування може бути використаний як основа для визначення стратегічних і оперативних цілей, а також окремих проєктів.

Узагальнені висновки.

Переважає більшість опитаного бізнесу сконцентрована в сферах торгівлі та послуг разом з оптовою торгівлею – 60,4 %, виробництвом та переробкою сільгосподарської продукції – 18%, перевезеннями - 11,4%, харчовою промисловістю - 9,1%, іншою діяльністю.

На думку представників бізнесу визначальними критеріями для розміщення та розвитку бізнесу в регіоні виявилися наступні: наявність споживачів послуг, наявність споріднених підприємств, достатня кількість робочої сили та постачальників сировини для виробництва.

На думку респондентів сферами, які мають стратегічне значення для розвитку громади є: сільське господарство (рослинництво, тваринництво), переробка сільгосппродукції, малий та середній бізнес.

Станом на початок опитування 71 % підприємств відчувають потребу в кваліфікованій робочій силі, а 7 % очікують такі проблеми в майбутньому

Опитані бізнеси найбільше задоволені рівнем співпраці з міським головою, його заступниками. Високу оцінку отримали також податкова, пожежна охорона, державний рестратор. Найменший рівень співпраці у бізнесу з відділом земельних ресурсів, митницею, а також є питання до депутатів.

На пропозицію оцінити громаду як місце ведення бізнесу 47% обрали варіант «добре». 40% оцінили бізнес-клімат в громаді задовільно і 13% негативно.

Рисунок 1.11.2. Оцінка громади як місце для ведення бізнесу.

Насторожує факт, що щодо можливості перенесення бізнесу до іншої громади 20% респондентів відповіли, що «так, планують». Основними причинами перенесення бізнесу до іншої громади названі: зміна кон'юнктури ринку – 31,4 % опитаних, надмірна вартість комунального майна – 22,9 %, відсутність можливості для розширення, надмірний податок на землю, тиск на підприємців та погана транспортна доступність.

Підприємці задумались про можливість розширення бізнесу. 14 відсотків респондентів відповіли, що планують це до кінця 2023 року, 14 % - в 2024 році. 40% респондентів розглядають таку можливість в майбутньому. Проте 33 % взагалі не планують інвестицій.

Представникам бізнесу було запропоновано надати своє бачення перешкод в розвитку громади. Головними перешкодами названі: недостатня громадська ініціативність та активність мешканців, несприятливі умови для підприємництва, значна частка населення старшого віку, відсутність зовнішніх інвестицій.

Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ

На основі проведеного аналізу основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку громади, оцінки природно-ресурсного, економічного, фінансового і людського потенціалу визначено сильні і слабкі сторони (внутрішні чинники), можливості і загрози (можливі зовнішні впливи).

Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Гребінківської міської територіальної громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Гребінка – залізничний вузол в з прямим транспортним сполученням з великими економічними центрами України: Києва, Полтави, Харкова та з чорноморськими портами (Одеса).</p> <p>2. Розміщена в центральній частині України в безпосередній близькості до Києва, Полтави, Харкова.</p> <p>3. Наявність вільних ділянок землі для інвестиційних проєктів. <i>Вільні земельні ділянки (браунфілди) є достатньо великими та мають зручну логістику.</i></p> <p>4. Наявність трудових ресурсів. <i>Серед населення громади переважають люди працездатного віку 52 %.</i></p> <p>5. Сприятливі для ведення сільського господарства природні умови. <i>Клімат помірно-континентальний, недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства.</i></p> <p>6. Розвинений агросектор, що виробляє сільгосппродукцію, придатну до подальшої глибокої переробки. <i>В економічній сфері господарську діяльність здійснюють переважно сільськогосподарські формування (товариства, фермерські господарства), які спеціалізуються на вирощуванні зернових та технічних культур, а також тваринницької продукції. Загальна кількість сільськогосподарських</i></p>	<p>1. Вузько профільність економіки <i>Реальний сектор економіки складають тільки підприємства залізничного транспорту та агросектору</i></p> <p>2. Слабкий розвиток сектору МСП. Відсутня інфраструктура підтримки підприємництва. <i>Системна робота з підтримки підприємництва не ведеться, Програма підтримки підприємства не розроблена. Водночас у населення переважають патерналістські настрої.</i></p> <p>3. Відсутня містобудівна документація, Комплексний план просторового розвитку, не встановлені межі ТГ, інвентаризація землі не проведена. <i>Роботи по розробці містобудівної документації не завершені</i></p> <p>4. Низький рівень залучення інвестицій в економіку громади. <i>Системна робота та організаційні умови для залучення інвестицій не достатні.</i></p> <p>5. Слабка впізнаваність громади, не сформована інформаційна політика щодо популяризації культурної та історичної спадщини громади. <i>Робота по муніципальному маркетингу та брендингу громади велася не достатньо. Новостворена в 2020 році Гребінківська МТГ немає затвердженого герба. Не достатньо використовується літературний бренд «Є.П.Гребінка».</i></p> <p>6. Відтік трудових ресурсів, пониження кваліфікаційного рівня найманих працівників; безробіття та тіньова зайнятість населення.</p> <p>7. Високий ступінь зношеності ЖКГ та житлового фонду. Проблеми з водопостачанням у м.Гребінці.</p>

<p><i>формувань в громаді – 69.</i></p> <p>7. Наявність вторинного ринку житла в м. Гребінці та низька вартість житла.</p> <p>8. Забезпеченість житлом в Гребінці вища, ніж в середньому по області, що може бути перевагою при залученні нових трудових ресурсів для новостворених інвестиційних об'єктів.</p> <p>9. Розвинена мережа об'єктів соціальної інфраструктури (освітні, спортивні, культурні), розвинена торговельна мережа</p> <p>10. Культурна та історична спадщина (народився Є.П.Гребінка)</p> <p>11. Наявні природні рекреаційні ресурси для відпочинку та дозвілля, творчий потенціал мешканців</p> <p>12. В громаді є низка туристичних магнітів: Унікальні природні об'єкти (заказники, заповідники) та історично-літературна спадщина Є.П.Гребінки.</p> <p>13. Гребінківщина -екологічно чистий край. <i>Показники викидів у громаді і з 2017 по 2020 рік свідчать про зменшення викидів в атмосферне повітря, а їх концентрація - про належність Гребінківської МТГ до екологічно чистих громад Полтавської області.</i></p>	<p>8. Погіршення стану дорожнього покриття автомобільних доріг. Недостатнє транспортне сполучення між населеними пунктами громади</p> <p>9. Низька активність, згуртованість в громаді. Недостатня поінформованість мешканців про управління громадою;</p> <p>10. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення та забезпечення кадрами закладів соціальної сфери (культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту). Установи потребують модернізації та оновлення, методи роботи потребують осучаснення.</p> <p>11. Відсутні облаштовані рекреаційні зони, сучасні зони для дозвілля.</p> <p>12. Недостатньо заходів для охорони громадського порядку, безпеки майна.</p> <p>13. Пасивна до громадського, культурного та спортивного життя молодь. Молодіжна політика міської ради потребує посилення. Слабо розвинена молодіжна розважальна інфраструктура та інфраструктура змістовного дозвілля. Недостатня кількість облаштованих громадських та молодіжних просторів.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Вступ в ЄС: отримання можливостей використання коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України. <i>Посилення інвестицій в інфраструктуру міста, доступ бізнесу до грантів та дешевих кредитів</i></p> <p>2. Сприятливий інвестиційний клімат в державі <i>Зростання можливості залучити інвестиції в економіку громади</i> <i>Розширення Укрзалізниці за рахунок зростання вантажних та пасажирських перевезень на Укрзалізниці, використання зручної логістики громади.</i></p> <p>3. Підтримка розвитку малого та середнього підприємництва на рівні держави. <i>Зростання сектору МСП в громаді, збільшення надходжень в бюджет, створення нових робочих місць, самозайнятність населення.</i></p> <p>4. Діючі проєкти та програми міжнародної</p>	<p>1. Продовження війни та імовірність наближення лінії бойових дій. <i>Ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури та загроза безпеці населення</i></p> <p>2. Скорочення міжнародної технічної та фінансової допомоги Україні, в тому числі через макроекономічну нестабільність. <i>Відсутність доступу до грантових ресурсів, обмежені доступні кредитні ресурси. Зменшення доходів бюджету, згорання економіки, підвищення рівня безробіття.</i></p> <p>3. Згорання або перенесення іноземними компаніями інвестиційних планів. <i>Згорання економіки, зростання безробіття, падіння рівня життя населення</i></p> <p>4. Ріст інфляції, нестабільність національної валюти, високі кредитні ставки. <i>Зменшення доходів бюджету, згорання економіки, підвищення рівня безробіття.</i></p> <p>5. Посилення на законодавчому рівні фіскального тиску на СГД. Погіршення бізнес-клімату в країні.</p>

<p>донорської допомоги на відновлення України та впровадження реформ.</p> <p>5. Стале зростання попиту на сільськогосподарську продукцію, зокрема органічну та екологічно чисту, на світових ринках.</p> <p>6. Стабілізація курсу гривні, зменшення рівня інфляції, доступність кредитів для бізнесу. <i>Зростання можливостей суб'єктів господарювання щодо оновлення та розвитку власної справи.</i></p> <p>7. Державна підтримка та стимулювання запровадження іноваційних, енергоощадних технологій. Впровадження інновацій у виробництво, використання енергоощадних технологій підприємствами та установами.</p> <p>8. Ріст купівельної спроможності населення.</p>	<p><i>Зменшення кількості суб'єктів господарювання, зменшення надходжень в бюджет, підвищення соціальної напруженості в суспільстві.</i></p> <p>6. Бюджетна централізація. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань <i>Зменшення можливостей для розвитку громади.</i></p> <p>7. Погіршення демографічної ситуації, старіння населення</p> <p>8. Падіння рівня життя громадян <i>Стагнація економіки.</i></p> <p>9. Ріст рівня корупції у владі <i>Зниження довіри до місцевої влади, зменшення підтримки місцевих рішень.</i></p>
---	---

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між внутрішніми (сильні та слабкі сторони) та зовнішніми (можливості та загрози) факторами, що мають стратегічне значення для розвитку Гребінківської міської територіальної громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий.

Порівняльні переваги

За допомогою матриці зв'язків між внутрішніми чинниками в частині сильних сторін та зовнішніми впливами – можливостями, визначаються найбільш перспективні аспекти, які краще за інших сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший поштовх соціально-економічному розвитку громади (рис. 2.1).

Виклики

У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та зовнішніми позитивними можливостями, які дозволяють зменшити вразливість та подолати слабкі сторони (внутрішні фактори) через використання можливостей (зовнішні фактори) (рис. 2.2).

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз, тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку громади (рис. 2.3).

Протидія

Ці зв'язки між сильними сторонами та загрозами показують спроможність громади протиставити наявні сильні сторони можливому впливу зовнішніх чинників на розвиток громади та зменшити їх негативний вплив (рис. 2.4.)

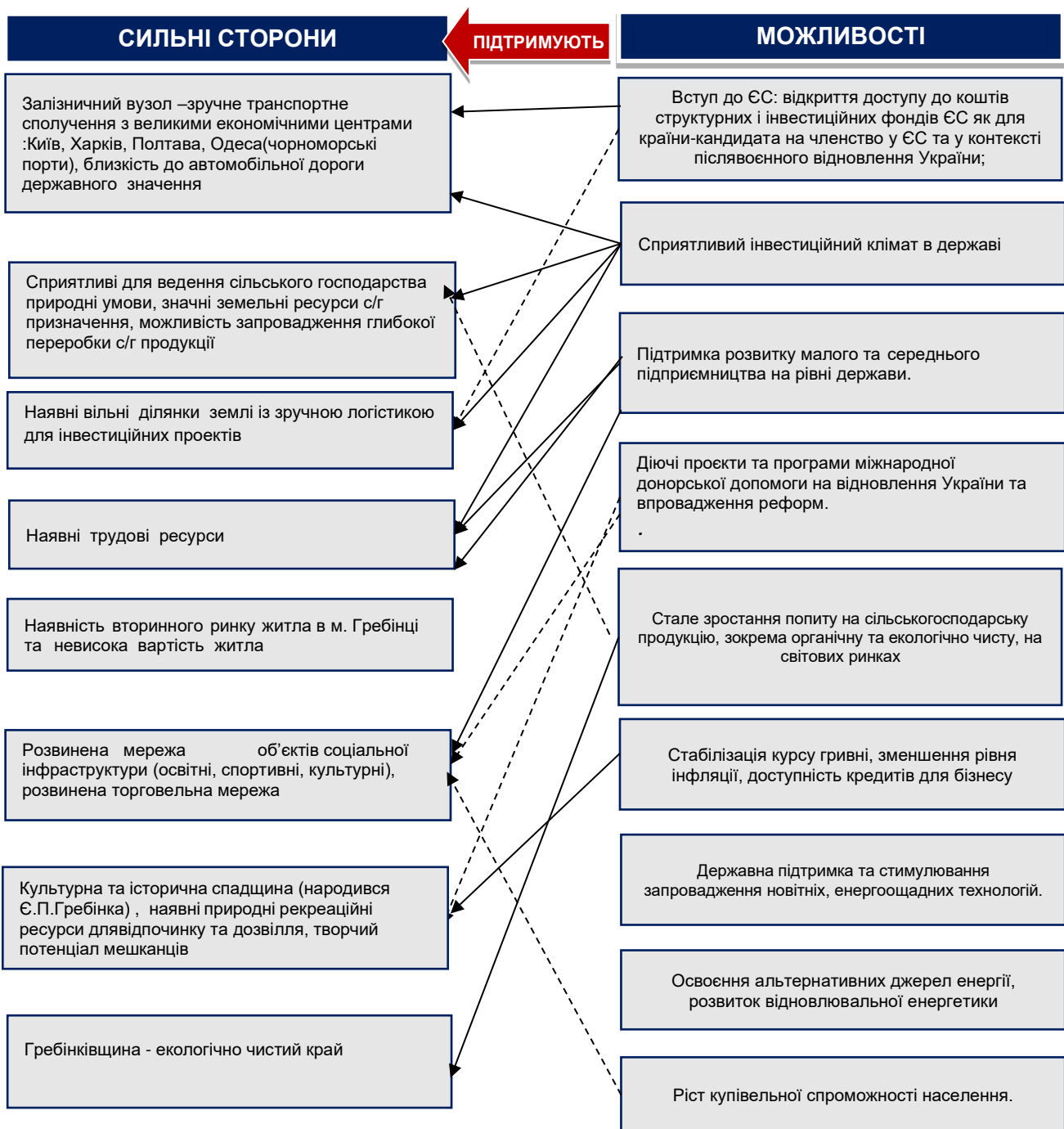

Рисунок 2.1. Порівняльні переваги

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Сильними сторонами Гребінківської міської територіальної громади, її перевагами порівняно з іншими громадами, є наступні :

- Гребінка - залізничний вузол і має пряме залізничне сполучення з великими економічними центрами: Київ, Харків, Полтава, Одеса, близькість до автомобільної дороги державного значення;
- сприятливі для ведення сільського господарства природні умови, значні земельні ресурси сільськогосподарського призначення, розвинене агровиробництво, можливість запровадження глибокої переробки сільськогосподарської продукції;

- наявні вільні земельні ділянки із зручною логістикою для виробництва;
- наявні трудові ресурси;
- наявність вторинного ринку житла в м. Гребінці та невисока вартість житла;
- розвинена мережа об'єктів соціальної інфраструктури (освітні, спортивні, культурні), розвинена торговельна мережа;
- культурна та історична спадщина (народився Є.П.Гребінка), наявні природні рекреаційні ресурси для відпочинку та дозвілля, творчий потенціал мешканців;
- екологічно чистий край.

Ці переваги повинні забезпечити привабливість громади для потенційних інвесторів.

Очікуване продовження євроінтегаційного курсу України і поступового відкриття доступу для територіальних громад та регіонів до коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС стануть вагомим підсиленням переваг громади для потенційного інвестора. Ці аспекти мають позитивний вплив на інвестиційну привабливість МТГ та посилюватимуть її у майбутньому.

Громада має значні земельні ресурси сільськогосподарського призначення, сприятливі для розвитку сільського господарства, та характеризується розвиненим фермерством на своїй території (у громаді налічується 69 сільськогосподарських утворень). З початком війни та значних випробувань, які випали на долю суб'єктів господарювання у сільськогосподарській сфері, держава намагається активно підтримувати їх, пропонуючи різні економічні інструменти: гранти, пільгові кредити, інформаційно-консультативну підтримку..

Наявність значних площ родючих земель, розвинутого фермерства, сприятиме розвитку на території громади підприємств з переробки сільськогосподарської продукції.

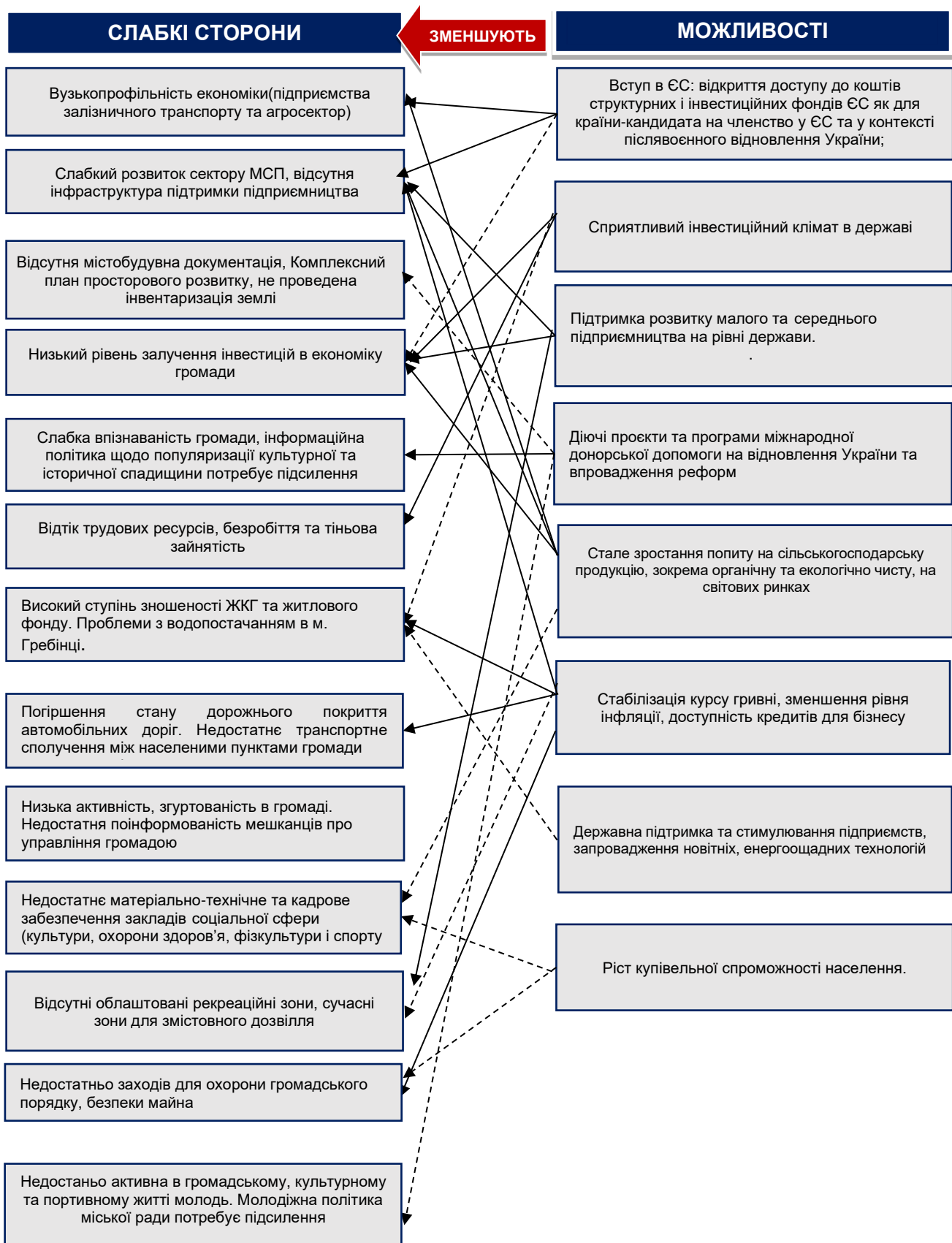

Рисунок 2.2. Виклики

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Найслабкішими сторонами громади є концентрація економіки громади на підприємствах залізничного транспорту в місті та сільськогосподарському виробництві на сільських територіях, недостатня розвиненість переробної сфери та слабкий розвиток малого та середнього підприємництва, відсутність робочих місць, слабка впізнаваність громади та відповідно низька інвестиційна привабливість території, нерозвинутість інфраструктури гостинності, відпочинку та дозвілля.

Слабкі можливості для зайнятості, невисока якість комунальних послуг, проблеми з водопостачанням, поганий стан доріг - з одного боку, пасивність та патерналізм населення, слабка підприємницька ініціатива та очікування допомоги від місцевої влади та держави – з іншого, призводять до економічного застою.

Можливостями, які можуть послабити дію цих факторів, є:

- поглиблення процесів євроінтеграції та зростання зацікавленості інвесторів до інвестицій у Гребінківську громаду, що може призвести до створення нових, в тому числі високотехнологічних та екологічних виробництв, у розвиток сільськогосподарського виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, в тому числі в сільських територіях громади;

- зовнішнє фінансування, проєкти міжнародної технічної допомоги нададуть можливість для вирішення проблем комунальної сфери, транспортної інфраструктури у громаді, питань екологічного спрямування, можливо і питань підвищення громадянської активності та партисипації;

- грантова та кредитна підтримка державою ініціатив щодо відкриття власної справи, впровадження інновацій у виробництво, в переробну галузь з одночасним створенням нових робочих місць потенційно приведуть до зростання сектору МСП та посилення реального сектору економіки, до зміцнення активної і продуктивної частини громади.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- в сучасних умовах усі загрози для економічного розвитку територіальної громади пов'язані та є похідними від воєнних дій, які тривають на території України і їх непередбачуваності. Це і ризик підвищення податкового навантаження на бізнес та населення з метою наповнення державного і місцевих бюджетів, загроза стримуванню руху в напрямі децентралізації, низький рівень інвестування, зниження темпів розвитку підприємництва;

- суттєвий стримуючий ефект для міської територіальної громади матимуть також загрози фінансового та економічного характеру. У період активної фази війни та поствоєнному періоді існує ризик перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів, це може мати вкрай негативні наслідки для розвитку громади

- продовження війни створює загрозу для місцевого самоврядування через можливе руйнування об'єктів критичної інфраструктури та послаблення фінансової спроможності, ріст комунальних тарифів та цін на пальне може спричинити подальше погіршення демографічної ситуації, посилення трудової міграції та зниження інвестиційної привабливості як держави у цілому, так і громади.

Як загрози розвитку Гребінківської міської територіальної громади можна відзначити:

- відтік трудових ресурсів, який у воєнний час пов'язаний перш за все з міграцією працездатного населення, дітей молоді в більш безпечні місця для проживання, триває постійний відтік трудових ресурсів (особливо молоді та кваліфікованих працівників) до

великих міст: Київ, Полтава, Харків, де потреба в робочій силі висока і заробітна плата значно вища;

- погіршення бізнес – клімату в громаді (розвиток МСП, залучення інвестицій) як наслідок погіршення загального інвестиційного клімату в Україні та слабкої підприємницької активності мешканців;

- ускладнення доступу до дешевих кредитних ресурсів, інфляційні процеси не дозволять реалізувати проекти розвитку інфраструктури та благоустрою ні місцевою владою, ні приватними структурами. Це може призвести до падіння рівня і якості життя мешканців громади.

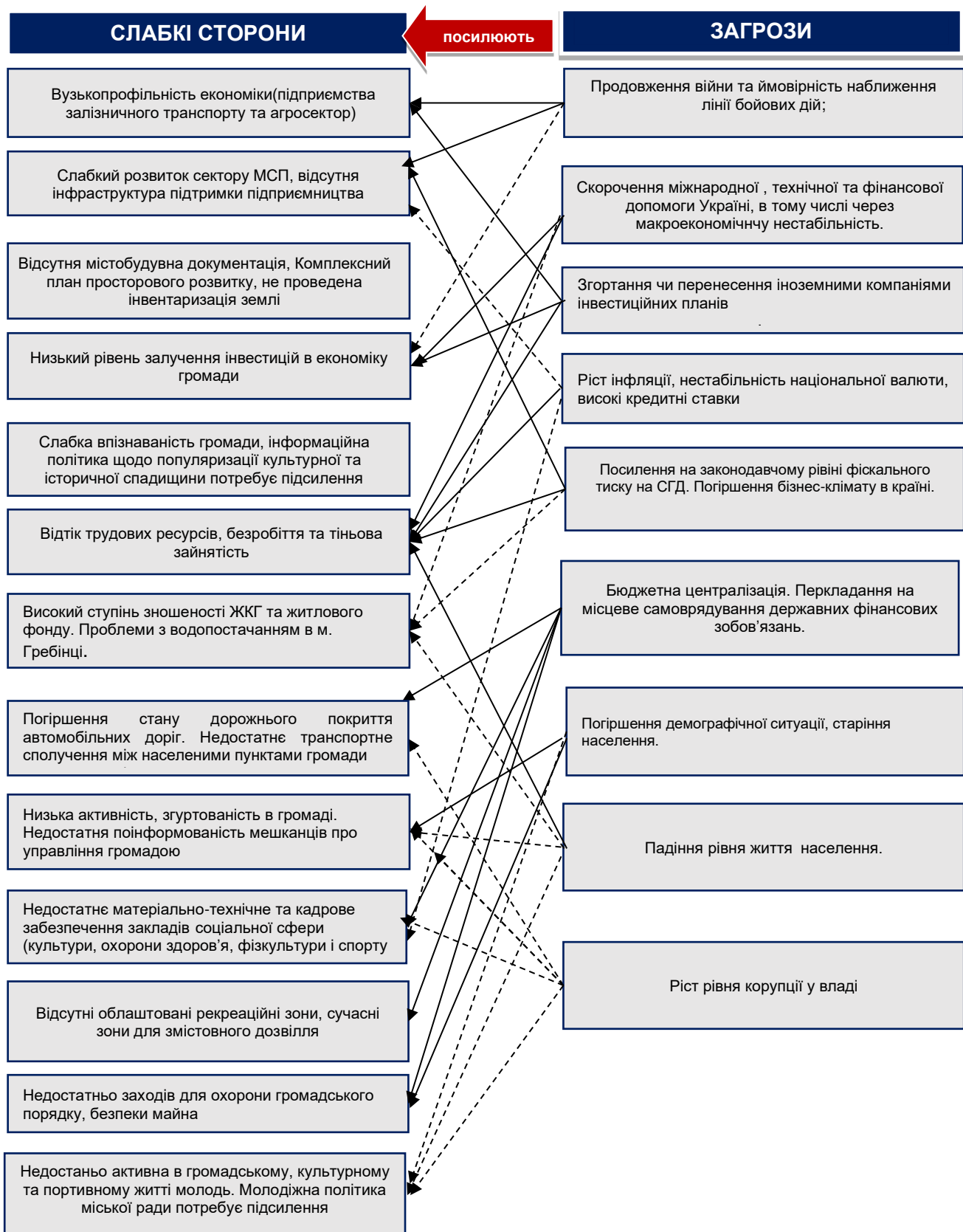

Рисунок 2.3. Ризики

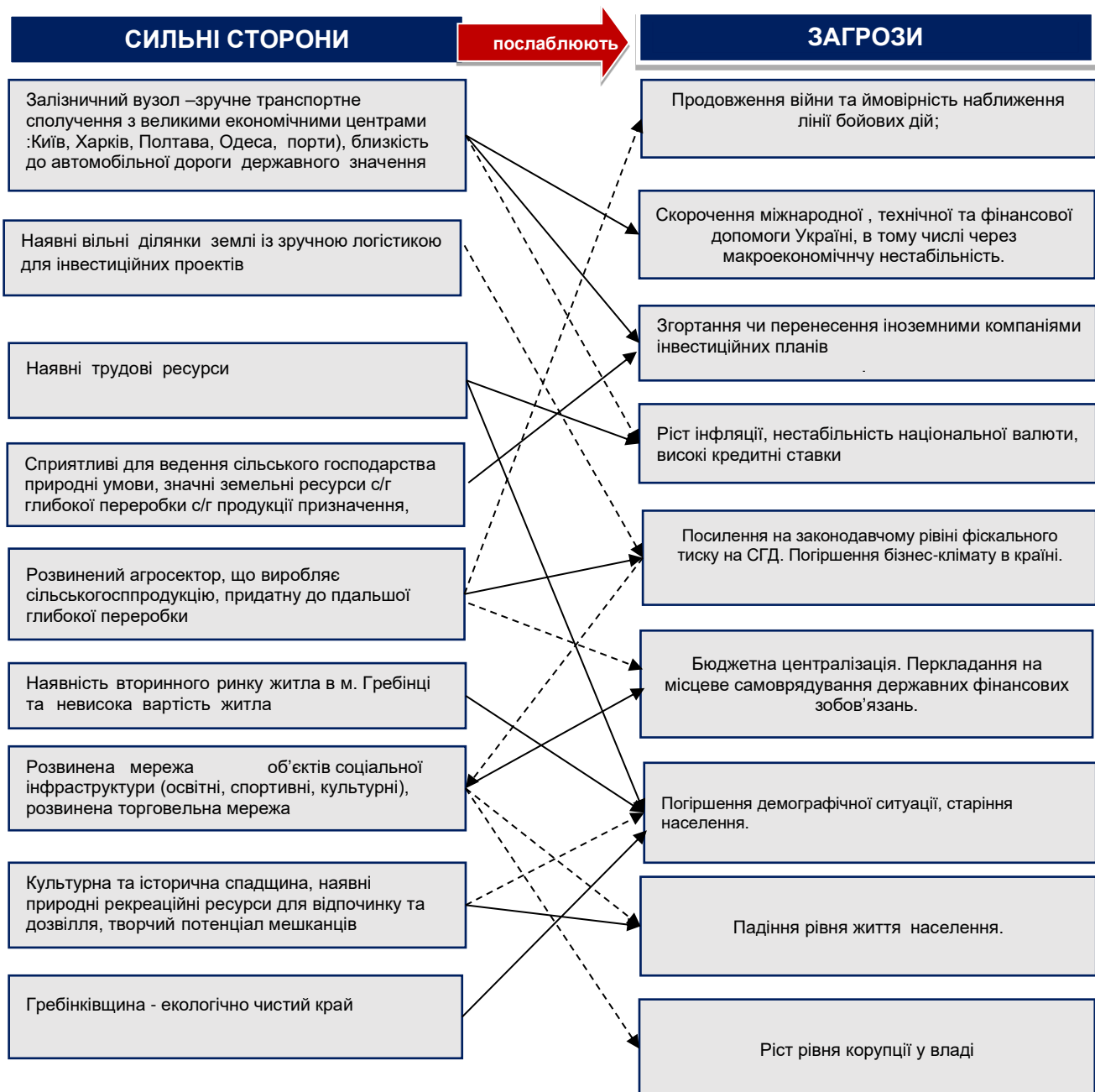

Рисунок 2.4. Протидія

Протидія (визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз)

Однією з основних загроз для розвитку територіальної громади в умовах війни та післявоєнного відновлення є зниження фінансової підтримки з державного бюджету внаслідок переходу системи на "воєнні" рейки, згорання значної частини державних програм, скорочення спрямування бюджетних ресурсів на соціальні цілі, інфраструктурні проекти та підтримку місцевого самоврядування. Існує загроза, що цей процес супроводжуватиметься скороченням обсягів міжбюджетних трансфертів з державного до місцевих бюджетів (зокрема, зменшенням освітньої субвенції), що може суттєво знизити рівень фінансової спроможності громади. Протистояти цим загрозам Гребінківська МТГ завдяки діяльності наявності на її території виробничих підприємств АТ «Укрзалізниця» та значної кількості сільськогосподарських підприємств.

Наслідком війни може бути часткове або повне перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів і вирішення соціальних проблем, особливо із врахуванням появи (потенційно і збільшення) внутрішньо переміщених осіб. Чинниками нівелювання впливу цієї загрози в громаді є її сильні сторони: фінансова спроможність бюджету, мережа закладів середньої освіти, достатньо розвинена система охорони здоров'я, налагоджена діяльність закладів культури.

Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору.

Сценарій – це послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та альтернативний (оптимістичний).

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним. Тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада й надалі рухається в умовах ризиків та зовнішніх загроз реагуючи на ситуації та обставини постфактум, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку, негативні тенденції зберігаються або ж посилюються. За умови реалізації песимістичного сценарію всі зусилля будуть спрямовуватися на подолання постійно виникаючих труднощів. Слабкі сторони громади будуть надзвичайно вразливими до зовнішніх і внутрішніх факторів. В результаті: зменшення кількості робочих місць, відтік трудових ресурсів, подальше загострення демографічної ситуації, погіршення якості транспортної мережі та руйнація доріг. Бюджет перевантажений фінансуванням соціальної інфраструктури, а якість послуг починає погіршуватись.

Розробка песимістичного сценарію вимагає врахування загострення соціально-економічних, політичних викликів, в тому числі пов'язаних з продовженням бойових дій. Стратегічний вибір песимістичного сценарію оцінюється як такий, що менш вірогідний.

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт в Україні продовжується;
2. Зростають видатки Бюджету на утримання армії та ВПК;
3. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію;
4. Життєво-необхідні зміни проходить мляво, основні заходи відкладаються;
5. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку, продовжується неконтрольована інфляція;
6. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, залучення інвестицій не можливе;
7. Податковий тиск на підприємців зростає, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу;
8. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ, воду та електроенергію підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Ідентичність громади на стадії формування, впізнаваність в регіоні та Україні поки що незначна;
2. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на невисокому рівні; Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується;
3. Кількість населення зменшується. Трудові ресурси вимиваються в більш привабливі з точки зору умов праці регіони. Кваліфікаційний рівень працівників падає.
4. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади зменшується внаслідок зниження податкових надходжень від бізнесу та підняття цін;

5. Відсутні кошти на економічний розвиток, модернізацію об'єктів інфраструктури, заходи з енергозбереження.

6. Знижується рівень життя населення.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація на найближчі роки погіршується як в адміністративному центрі так і у старостинських округах, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення. Молодь переїздить у міста в пошуках роботи.
- Внаслідок скорочення робочих місць у в реальному секторі економіки більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, пенсійних та соціальних виплат та з власних присадибних ділянок.
- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади призводить до зниження рівня економічного розвитку.
- Скорочення надходжень в бюджет, його дефіцит призводить до неможливості модернізувати інфраструктуру комунальних та соціальних послуг. Якість життя населення знижується.

Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку

Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах поступового суспільно-економічного розвитку країни. Альтернативний (стримано оптимістичний) сценарій розвитку демонструє позитивну динаміку, що буде можлива за умови успішної реалізації Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади, шляхом повноцінного використання наявного потенціалу, підтримки сильних сторін громади зовнішніми і внутрішніми можливостями.

Необхідними загальнодержавними умовами реалізації альтернативного (оптимістичного) сценарію громади є: перемога України у війні та відновлення її територіальної цілісності; стабілізація внутрішньополітичної ситуації в країні; покращення інвестиційної привабливості країни; продовження децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, підкріплення ресурсами бюджетів органів місцевого самоврядування; виведення малого і середнього бізнесу з «тіні», сприятлива політика регіонального розвитку.

В результаті реалізації оптимістичного сценарію в громаді покращується інвестиційний клімат. Впроваджуються успішні публічні та приватні інвестиційні проекти розвитку. Розвиток місцевого підприємництва отримав потужний імпульс, створюються нові робочі місця, скорочується міграція робочої сили за межі громади. Нові ресурсні можливості дозволяють значно покращити стан інфраструктури та якість послуг в громаді. Життя стає комфортнішим для жителів усіх вікових категорій.

Таким чином, оптимістичний сценарій передбачає використання більшості можливостей та сильних сторін громади, наведених у SWOT – аналізі.

Базові припущення альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок зусиль ЗСУ та загальнонаціонального опору, а також підтримки Заходу військове протистояння припиняється;
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються;
3. Рішуче впроваджуються системні реформи суспільно-політичного та соціально-економічного характеру;

4. ВВП країни відновлюється та починає зростати;
5. Гривня стає стабільнішою;
6. Інвестиційна привабливість країни покращується, насамперед в очах вітчизняного бізнесу;
7. Бізнес розвивається та виходить із «тіні» завдяки позитивним змінам у податковій системі;
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги;
9. В країну починають надходити кошти іноземних інвесторів;
10. Успішно реалізується Державна стратегія регіонального розвитку.

Базові припущення альтернативного (оптимістичного) сценарію – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність. Економіка громади дозволяє займати сталу позицію в регіоні та впроваджувати збалансовану соціальну політику. Мешканцям зрозумілі майбутні напрямки розвитку території громади;
2. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, комплексний план просторового розвитку, інвестиційний паспорт громади;
3. Покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів;
4. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах переробки с/г продукції, виробництва та сфери послуг;
5. Громада тісно співпрацює з міжнародними організаціями та фондами;
6. Мережа навчальних, медичних та культурних закладів забезпечує населення якісними сучасними послугами відповідно до потреб та наповнена висококваліфікованими кадрами;
7. Громада ефективно використовує державні субвенції на розвиток інфраструктури.

Результат альтернативного (стримано оптимістичного) сценарію:

Гребінківська МТГ поступово формує імідж як територія розвитку. Ведеться активна інвестиційна діяльність громади, ефективний маркетинг та брендинг, просування літературної спадщини Є.П.Гребінки, спортивних і рекреаційних можливостей громади. Налагоджуються партнерські та міжнародні зв'язки громади.

Громада здійснює інвентаризацію земель та комерційної нерухомості, формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуває їх на інвестиційні ринки.

Внаслідок ефективної політики місцевої влади громада залучає інвесторів у галузі з високою доданою вартістю та сільського господарства, реальний сектор економіки диверсифікується.

Створюється ефективна бізнес-інфраструктура: сучасний центр підтримки підприємництва, ведеться інформаційна та консалтингова підтримка підприємництва, в тому числі підтримка жінок, молоді, осіб із інвалідністю, ветеранів та членів їх сімей.

Активізується місцевий малий і середній бізнес, особливо навколо інвесторів заповнюючи логістичний сектор та сферу надання послуг.

Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.

Активізується економічне життя на сільських територіях за рахунок впровадження проєктів розвитку в рамках реалізації Стратегій розвитку громади, області, держави. Розвивається дрібне фермерство, крафтове виробництво, кооперативний рух, зелений туризм та інші види малого бізнесу на селі.

Громада трансформується в енергоефективну та ресурсозберігаючу, екологічно дружню із впровадженням альтернативних джерел енергії та зеленої економіки, ефективним управлінням ТПВ.

Активне залучення державних субвенцій разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити

рівень комфорту життя населення. Покращиться стан доріг та транспортна інфраструктура між населеними пунктами громади.

Громада інклюзивна, з широким залученням до підприємництва та активного громадського життя молоді, жінок, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та інших осіб.

Згуртованими зусиллями громади, влади та бізнесу формується безпечний, безбар'єрний інклюзивний життєвий простір, орієнтований на потреби жителів громади.

Створюється ефективна система управління та комунікацій на засадах демократизації процесів прийняття управлінських рішень та цифровізації та результативності діяльності органів управління громадою..

Описаний стримано оптимістичний сценарій є основою для формулювання стратегічного бачення громади.

Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Виходячи з матеріалів дослідження соціально-економічного стану та SWOT-аналізу громади, а також думок експертів, працівників органів місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців, було сформульовано місію та стратегічне бачення розвитку громади.

Місія громади – це основне призначення та сенс її існування, місце в економічній системі регіону (держави), його унікальні особливості (пов'язані з причиною його появи у минулому), сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у громаді вже є, та які громада хотіла б зберегти, або здобути у свідомому процесі розвитку громади.

Стратегічне бачення відображає унікальність громади. Досягнення закріплених у ньому положень дозволить забезпечити конкурентоспроможність громади у довгостроковій перспективі. Стратегічне бачення відображає реалістичний погляд на розвиток громади в майбутньому і є визначальним для формування цілей і завдань стратегії розвитку громади в середньо- та довгостроковій перспективі.

Місія громади : залізничний вузол із розвиненою інфраструктурою, край хліборобів, уславлених трудових, спортивних традицій, батьківщина Євгена Гребінки.

Бачення громади : Гребінківська міська територіальна громада в 2030 році

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та їх глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;
- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

Дане бачення сформовано на спільних цінностях мешканців громади, які ґрунтуються на гармонії, взаємовідносинах і взаємозалежності. Воно буде сприяти об'єднанню мешканців громади навколо спільної ідеї, спонукатиме їх до співпраці та допоможе усвідомити, що тільки разом вони зможуть покращити власне життя та знайти баланс між матеріальними і нематеріальними цінностями.

Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

5.1. "Дерево цілей" Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади

Стратегічне бачення розвитку територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації трьох стратегічних цілей (рис. 5.1):

Гребінківська громада –

- згуртована успішна громада з рівномірним розвитком міста і сільських територій, де залучають інвесторів, створюють робочі місця, надають якісні медичні, освітні, культурні послуги;
- з активним малим та середнім бізнесом, який займається вирощуванням сільськогосподарських культур та глибокою переробкою, виробництвом та наданням послуг;
- залізничний вузол з сучасною логістичною інфраструктурою;
- стартовий майданчик для культурного і спортивного розвитку мешканців, дитячої творчості, молодіжних ініціатив;
- комфортне затишне та безпечне місце для проживання усіх членів громади, активного дозвілля і приємного відпочинку.

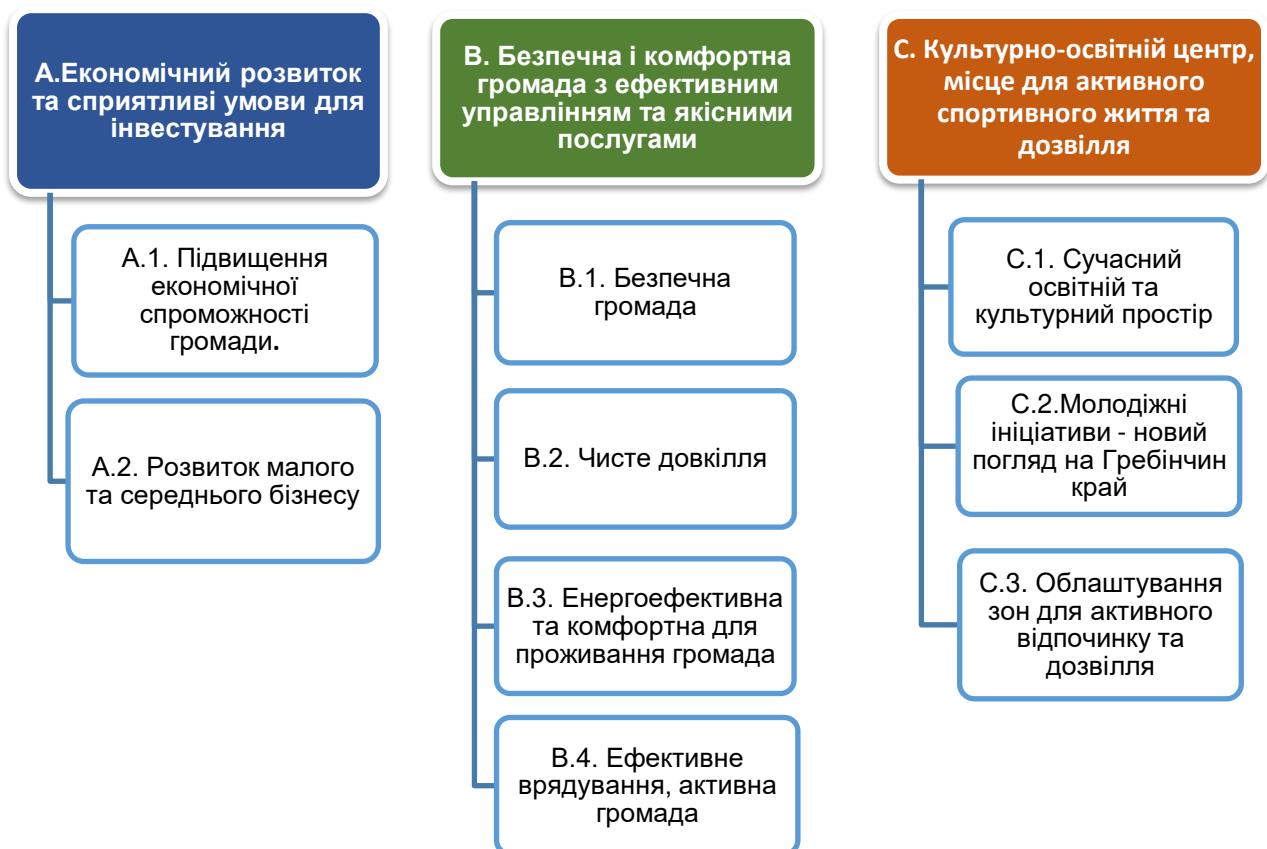

Рисунок 5.1 "Дерево цілей" Гребінківської міської територіальної громади

Стратегічні цілі дають відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням. Кожна стратегічна ціль включає оперативні цілі. Оперативні цілі, в свою чергу, деталізовані у завданнях (таблиця 5.1). Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку. Завдання деталізовані у проектах, які структуровані у Плані заходів з реалізації Стратегії на 2024-2027 роки.

Таблиця 5.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади на період до 2030 року

<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	
А.1 . Підвищення економічної спроможності громади.	А.1.1. Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади.
	А.1.2. Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для залучення інвестицій та просування інвестиційних пропозицій.
	А.1.3. Підтримка економічної активності сільських громад.
	А.1.4. Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу.
А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу	А.2.1. Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу.
	А.2.2. Інформаційна та методологічна підтримка грантової діяльності МСП
	А.2.3. Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу
Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	
<i>Оперативні цілі</i>	<i>Завдання</i>
В.1. Безпечна громада	В.1.1 Впровадження автоматичної системи оповіщення
	В.1.2 Модернізація захисних споруд
	В.1.3 Створення мережі місцевих центрів безпеки
	В.1.4. Впровадження системи відеоспостережень для забезпечення громадського порядку
	В.1.5 Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді
В.2. Чисте довкілля	В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення
	В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами
В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу.
	В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади, робота з житловим фондом.
	В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення
	В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів
В.4. Ефективне врядування, активна	В.4.1 Удосконалення системи надання адміністративних послуг та розвиток електронного врядування

Оперативні цілі	Завдання
громада	В.4.2 Впровадження сучасних інструментів управління.
	В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій
	В.4.4 Сприяння рівним можливостям, гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насиллю та торгівлі людьми.
Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.	
Оперативні цілі	Завдання
С.1. Сучасний освітній та культурний простір	С.1.1 Сучасна школа –простір для формування активної молоді.
	С.1.2 Ревіталізація музею, бібліотек та клубів –нове наповнення, нові завдання.
	С.1.3 Створення туристичного кластеру «Гребінчин Дім»
С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край	С.2.1 Створення молодіжної організації
	С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE»
	С.2.3 Проведення молодіжних культурно-мистецьких заходів.
С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля	С.3.1 Розвиток фізичної культури та спорту.
	С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку
	С.3.3 Проведення тематичних виставок-ярмарків

Стратегічна ціль А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування.

Мета стратегічної цілі А

Реалізація стратегічної цілі пов'язана із загальним економічним розвитком громади, створенням сприятливого бізнес-клімату, розвитком малого та середнього підприємництва та умов для успішного залучення інвестицій, що дасть можливість диверсифікувати місцеву економіку та зберегти існуючі, створити нові робочі місця для мешканців сільської та міської місцевості громади.

Важливим і перспективним для економічного розвитку громади є не лише підвищення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, а й їх глибинна переробка на території громади з метою подальшого збуту за її межі та виходу на регіональний та національний ринки.

Стратегічна ціль А досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

А.1 Підвищення економічної спроможності громади; А.2 Підтримка малого та середнього бізнесу.

Оперативна ціль - А.1. Підвищення економічної спроможності громади.

Містить завдання: А.1.1 Формування позитивного іміджу та впізнаваності Гребінківської громади, А.1.2 Створення (удосконалення) нормативної бази та організаційних умов для залучення інвестицій та просування інвестиційних пропозицій, А.1.3 Підтримка економічної активності сільських громад, А.1.4 Формування інфраструктури гостинності та посилення туристичного потенціалу.

Розуміючи важливе значення позитивного іміджу громади для успішного економічного розвитку, залучення інвестицій, збереження існуючих та створення нових робочих місць, громада планує завершити роботу по розробці власного герба та формуванню бренду Гребінківської МТГ і активізувати процеси просування позитивного, сприятливого для інвестицій іміджу на регіональному та національному рівнях.

Інвестиційний потенціал громади достатній, однак у громаді відсутні інструменти його розвитку та просування. Крім того, необхідно створити систему просування інвестиційних пропозицій громади. Підготовка інвестиційних пропозицій неможлива без інвентаризації матеріальних активів громади (земельних ділянок, комерційної нерухомості) придатних для інвестицій. Тому одним із ключових завдань у межах даної цілі є інвентаризація інвестиційних об'єктів громади з подальшою промоцією інвестиційних пропозицій для залучення інвесторів. При цьому є чітке розуміння економічних ніш, в які залучення інвестицій буде найбільш ефективним, а саме: переробка сільськогосподарської продукції і неаграрні види бізнесу з високою доданою вартістю.

Гребінківська МТГ має велике бажання та достатній потенціал для розвитку короткочасного туризму, туризму вихідного дня, подієвого та зеленого туризму. Проте туристична інфраструктура ще не сформована, зокрема слабо розвинена сфера гостинності: заклади харчування та місця для проживання. Сформувані таку сферу через партнерство влади і суб'єктів господарювання, активних громадян, особливо в сільській місцевості і є одним із напрямів економічного розвитку громади.

Наявні проблеми та виклики:

- слабка впізнаваність громади та слабкий муніципальний маркетинг, в тому числі інвестиційних можливостей;
- відсутність та систематизованої інформації про інвестиційні можливості громади та організаційних умов її просування;
- монопрофільність економіки: підприємства залізничного транспорту та агрогосподарства;
- недостатня кількість переробних підприємств при значних обсягах виробництва сільськогосподарської продукції;
- недостатнє використання підприємницького потенціалу індивідуальних сільгоспвиробників, розрізненість дрібних фермерів;
- не розвинене креативне та крафтове підприємництво;
- не розвинена сфера гостинності в громаді.

Очікувані результати:

- значна впізнаваність громади, імідж громади високий;
- створена система залучення інвесторів, підготовлені якісні інвестиційні пропозиції;
- залучення інвесторів в нові галузі економіки, диверсифікація економіки громади;
- створені нові робочі місця;
- підприємницькі ініціативи на селі, розвиток кооперативного руху, крафтового виробництва,
- відкриття об'єктів сфери гостинності як в центрі громади, так і в сільських населених пунктах.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- сформований позитивний інвестиційний імідж громади (розроблений герб, бренд);
- Інформація про громаду поширена на можливих регіональних та національних ресурсах (кількість публікацій за рік);
- сформована сторінка для інвестора на сайті громади, розроблений та розміщений у відкритому доступі сучасний інвестиційний паспорт Гребінківської МТГ (середньомісячна кількість звернень до сторінки);
- сформована мережа гостинності громади з легким доступом до інформації про неї на гугл-карті громади (кількість об'єктів в мережі);
- кількість СПД, що виробляють крафтову продукцію.

Оперативна ціль - А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу.

Містить завдання: А.2.1 Створення Центру підтримки та розвитку бізнесу, А.2.2 Інформаційна та методична підтримка грантової діяльності МСП, А.2.3 Розробка та реалізація Програми підтримки розвитку малого та середнього бізнесу.

Сектор малого та середнього підприємництва в громаді є невеликим. У громаді є підприємницький потенціал, проте для його реалізації владі необхідно створити відповідні умови, в першу чергу сформувати інфраструктуру підтримки бізнесу, створити необхідні інформаційні-консультаційні ресурси тощо.

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність програми підтримки розвитку підприємництва в громаді;
- недостатня комунікація влади і бізнесу;
- відсутність інституцій підтримки бізнесу;
- патерналізм та слабка підприємливість громадян, недостатньо позитивний імідж підприємництва;
- соціальна неактивність СПД, їх об'єднань; невикористання підприємцями грантових можливостей для бізнесу

Очікувані результати:

- розроблена міська програма підтримки розвитку МСП;
- налагодження конструктивних комунікацій влада - бізнес;
- зростання сектору МСП,
- створення Центру підтримки підприємництва;
- залучення молоді, жінок, ветеранів до відкриття власної справи на території громади;
- залучення грантових коштів для розвитку місцевих МСП.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- періодичність та кількість комунікаційних зустрічей влада-бізнес;
- загальна сума підтримки МСП, запланована/виділена в програму підтримки розвитку МСП Гребінківської МТГ;
- кількість підприємців, що взяли участь в грантових конкурсах, програмах підтримки та розвитку, в тому числі за інформаційно-консультативної підтримки влади ;
- кількість новостворених ФОП молоддю, ветеранами, жінками.

Стратегічна ціль В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами

Мета стратегічної цілі В

В умовах повномасштабної війни питання безпечного проживання громадян є пріоритетним питанням для місцевої влади кожної громади. При цьому водночас необхідно, забезпечити чітке функціонування комунального господарства громади та всієї її соціальної сфери. Це дасть можливість зберегти людський потенціал громади, зменшити негативний вплив міграції населення та забезпечити комфортні умови проживання як в час військового стану, так і після його закінчення.

Тому **Стратегічна ціль В** досягається через реалізацію таких оперативних цілей: В.1.Безпечна громада, В.2. Чисте довкілля, В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада, В.4. Ефективне врядування, активна громада.

Оперативна ціль В.1. Безпечна громада

Містить наступні завдання: **В.1.1** Впровадження автоматичної системи оповіщення та управління зовнішнім освітленням. **В.1.2** Модернізація захисних споруд **В.1.3** Створення мережі місцевих центрів безпеки **В.1.4.** Впровадження системи відеоспостережень для забезпечення громадського порядку **В.1.5** Поліпшення стану доріг та безпеки дорожнього руху в громаді.

Безпека людини – це відсутність для неї загрози. Досягти цього можливо, якщо створити нову систему організаційних підходів до попередження та реагування у разі виникнення загроз на місцевому рівні. Потенціал громади в цьому розумінні складають такі компоненти, як рівень компетенцій її суб'єктів у сфері безпеки; налагоджена взаємодія між органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами й мешканцями громади; згуртованість громади та рівень довіри у ній; здатність громади адаптуватися й протидіяти негативним факторам тощо.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатньо безпечних укриттів;
- застаріла система оповіщення та система зовнішнього освітлення;
- недостатня скоординованість всіх причетних служб до оперативного надання допомоги мешканцям по всій громаді;
- недостатність превентивних заходів із забезпечення безпеки у громаді
- не в повній мірі реалізовані заходи по забезпеченню безпеки дорожнього руху;
- незадовільний стан доріг.

Очікувані результати:

- мережа укриттів повністю задовільняє потреби населення громади;
- встановлена сучасна система зовнішнього освітлення та система оповіщення про небезпеку;
- створена мережа центрів безпеки по відповідним населеним пунктам громади;
- встановлення системи відеонагляду для забезпечення громадського порядку;
- підвищення рівня безпеки на дорогах у громаді: поліпшення стану доріг, пішохідні переходи, «лежачі поліцейські»).

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість модернізованих укриттів в громаді;
- встановлення сучасної зовнішнього освітлення та системи оповіщення;
- кількість камер відеоспостереження у громадських місцях у населених пунктах громади;
- кількість км відремонтованої дороги, % фактично відремонтованої дороги відповідно до потреби.

Оперативна ціль В.2. Чисте довкілля.

Містить наступні завдання: В.2.1 Підвищення рівня екологічної та санітарної культури населення, В.2.2 Вдосконалення системи поводження з промисловими та побутовими відходами.

Наявні проблеми та виклики:

- Роздільний збір ТПВ у громаді на початковому етапі,
- Низька культура населення щодо поводження з ТПВ,
- Утворення стихійних сміттєзвалищ на території громади.

Очікувані результати:

- запроваджено роздільний збір відходів на території громади,
- виділено місця та встановлено необхідну кількість контейнерів для роздільного збору;
- встановлена сучасна система зовнішнього освітлення та система оповіщення населення про небезпеку.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість встановлених контейнерів для роздільного збору,
- кількість інформаційних та навчальних заходів для населення, дітей та молоді щодо правильного екологічного поводження та роздільного збору ТПВ.

Оперативна ціль В.3 Енергоефективна та комфортна для проживання громада.

Досягається виконанням завдань: В.3.1 Впровадження ефективного енергоменеджменту та енергомоніторингу, В.3.2 Поліпшення благоустрою та безбар'єрності громади та робота з житловим фондом, В.3.3 Поліпшення водопостачання та водовідведення, В.3.4 Переоснащення медичних установ, залучення кваліфікованих кадрів.

Наявні проблеми та виклики:

- недостатнє використання сучасних енергоефективних технологій для забезпечення енергією об'єктів комунальної сфери та соціальної інфраструктури;
- недостатнє впровадження сучасних методів управління щодо енергоаудиту та контролю за використанням енергоносіїв та втратами тепла;
- енергосанация будівель комунальної власності, багатоквартирних будинків не проведена;
- слабе забезпечення безбар'єрності в будівлях і на території громади; неможливість практичного використання наявних пандусів в будівлях або їх відсутність;
- недостатнє забезпечення питною водою населених пунктів громади;
- відсутність комунального водоканалу, невикористання існуючої комунальної свердловини для подачі води населенню;
- застаріла матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я;
- брак висококваліфікованих медичних спеціалістів.

Очікувані результати:

- впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу;
- проведено благоустрій громади, зокрема прибудинкової території багатоквартирних будинків;
- прийнята програма безбар'єрності Гребінківської громади;
- забезпечення цілодобовим централізованим водопостачанням мешканців м. Гребінки;
- оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, придбано сучасне обладнання;
- підвищення якості наданих та доступності медичних послуг для сільського населення громади.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- економія бюджетних коштів від впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту;
- кількість (%) багатоквартирних будинків, де проведено благоустрій прибудинкової території;
- кількість (%) безбар'єрних комунальних закладів та закладів соціальної сфери;
- кількість залучених висококваліфікованих медичних спеціалістів до роботи в громаді;
- кількість виїзних обслуговувань медиками мешканців громади щорічно.

Оперативна ціль В.4. Ефективне врядування, активна громада.

Включає завдання: В.4.1 Удосконалення системи надання адміністративних послуг та розвиток електронного врядування, В.4.2 Впровадження сучасних демократичних інструментів управління, В.4.3 Розширення каналів інформування для інтеграції сільських територій, підвищення рівня активності громадян ТГ, В.4.4 Сприяння рівним можливостям,

гендерній рівності, запобігання дискримінації, запобігання домашньому насиллю та торгівлі людьми.

Наявні проблеми та виклики:

- неповне використання переваг цифровізації та електронного врядування виконавчими органами міської ради, необхідність відходити від паперових носіїв інформації;
- необхідність поглиблювати процеси демократизації та впроваджувати сучасні прозорі та ефективні способи управління громадою;
- необхідність інтегрувати мешканців сільських населених пунктів в життя об'єднаної громади;
- потреба інклюзивного розвитку громади, сприяння гендерній рівності, запобігання дискримінації, домашньому насиллю та торгівлі людьми.

Очікувані результати:

- розширення переліку адміністративних послуг, які надаються в ЦНАПі Гребінківської МТГ, швидке та якісне їх надання, максимально можлива цифровізація;
- впровадження електронного документообороту в діяльність міської ради та її виконавчих органів;
- впровадження електронної системи голосування депутатів міської ради;
- згуртована активна громада.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість і якість послуг, які можна отримати в ЦНАПі;
- запроваджений електронний документообірот в діяльність виконавчих органів міської ради, економія бюджетних коштів на паперових носіях;
- запроваджена система електронного голосування депутатів міської ради.

Стратегічна ціль С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля.

Стратегічна ціль С досягається через впровадження наступних оперативних цілей: С.1. Сучасний освітній та культурний простір С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

Мета стратегічної цілі С

У цій цілі знайшли відображення задачі розвитку освітнього простору, культурного середовища, створення умов для комфортного відпочинку та проведення дозвілля населення всієї об'єднаної громади.

Важливим також є напрям, пов'язаний з підтримкою та розвитком молодіжних ініціатив. Молодіжна політика в громаді потребує потужного імпульсу для розвитку, молодіжний потенціал з точки розвитку громади є недовикористаним і водночас дуже перспективним. Саме молодь, яка виростає тут, любить своє рідне місто чи село, потім залишається в громаді чи повертається сюди після навчання стає базовим елементом процвітання громади в майбутньому.

Однією з задач також є облаштування зон активного відпочинку та дозвілля, літніх майданчиків, кінотеатрів, наявність яких наповнює якістю життя мешканців громади.

Якісна інфраструктура дозвілля та відпочинку допоможе у залученні туристів, які можуть задовольняти фізичні і духовні потреби. До дозвілля можна віднести також такі види занять, як перегляд концертів, спілкування з друзями, заняття спортом, розваги, відвідування виставок та фестивалів, прогулянки, ігри, пасивний відпочинок тощо.

Оперативна ціль С.1. Сучасний освітній та культурний простір.

Досягається через реалізацію наступних завдань: **С.1.1** Сучасна школа – простір для формування активної молоді; **С.1.2** Ревіталізація музею, бібліотек та клубів – нове наповнення, нові завдання; **С.1.3** Створення туристичного кластеру «Гребінчин Дім».

Наявні проблеми та виклики:

- необхідність формування нового обличчя сучасної школи в громаді;
- забезпечення безпекових стандартів закладів освіти ;
- застаріла матеріально-технічна база культурної та спортивної сфери громади;
- нерівномірність фінансування міських та сільських об'єктів культури;
- недостатня впізнаваність культурних подій Гребінчиного краю та слабка залученість громади до культурних та туристичних заходів регіонального та національного рівня;
- недостатня кількість сучасних туристичних продуктів спортивного, подієвого, розважального, оздоровчого туризму;
- не облаштована мережа територій для подієвого, розважального, оздоровчого дозвілля мешканців громади.

Очікувані результати:

- сформований сучасний освітній простір з забезпеченими безпековими стандартами;
- створення туристично привабливого іміджу Гребінківщини на регіональному та національному рівнях;
- створено новий музейний простір Гребінківщини як систему збереження та примноження історично-культурної спадщини громади;
- новим змістом наповнена бібліотечна мережа громади;
- сформовано туристичний кластер «Гребінчин край».

Індикатори виконання оперативної цілі:

- заклади освіти забезпечені укриттями відповідних стандартів (% забезпечення);
- наповнені новим змістом основні заклади культурної сфери: музейний простір та бібліотечна мережа;
- кількість учасників туристичного кластеру Гребінчин край.

Оперативна ціль С.2. Молодіжні ініціативи – новий погляд на Гребінчин край.

Досягається через реалізацію наступних завдань: С.2.1 Створення молодіжної організації . С.2.2 Підтримка молодіжних ініціатив, створення креативного простору «Гребінка SPACE » С.2.3 Проведення молодіжних культурно-мистецьких заходів

Наявні проблеми та виклики:

- відсутність молодіжних об'єднань в громаді;
- недостатньо активна політика влади щодо підтримки молодіжних ініціатив,
- відсутність місць для організованого дозвілля молоді,
- недостатнє використання потенціалу молоді в культурному житті громади.

Очікувані результати:

- залучення учнівської та працюючої молоді до всіх сфер життєдіяльності громади, культурно-масових та спортивних заходів;
- задоволення потреб молоді в якісних і доступних культурних послугах;
- формування молодіжного сектору організацій громадянського суспільства в громаді;
- активна молодіжна політика місцевої влади, підтримка молодіжних ініціатив;
- створення молодіжних просторів для розвитку та проведення змістовного дозвілля.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- діюча Молодіжна рада громади (кількість членів);
- створений молодіжний простір «Гребінка SPACE» (середньомісячна кількість відвідувачів);
- кількість молодіжних масових активностей (щоквартальна кількість проведених заходів).

Оперативна ціль С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля.

Реалізується через виконання завдань: **С.3.1** Розвиток фізичної культури та спорту.

С.3.2 Розробка та запровадження сезонних програм дозвілля та відпочинку

С.3.3 Проведення тематичних виставок-ярмарків.

Нааявні проблеми та виклики:

- недостатньо розвинена інфраструктура для занять фізичною культурою та спортом в сільських населених пунктах громади;
- недостатня активність мешканців сільських громад в спортивних заходах;
- неповне використання можливостей спортивного комплексу в м. Гребінці;
- необхідність організації змістовного дозвілля та відпочинку дітей та дорослих відповідно до сезону, організація літніх майданчиків відпочинку;
- ярмарковий та фестивальний рух з урахуванням туристських магнітів не отримав достатнього розвитку.

Очікувані результати:

- розширення інфраструктури для занять фізичною культурою та спортом в сільських населених пунктах громади;
- посилення активності сільського населення в спортивних заходах;
- збереження культурної спадщини, розвиток, зміцнення, примноження творчого потенціалу та культурного простору громади через проведення культурно-масових заходів.

Індикатори виконання оперативної цілі:

- кількість спортивних заходів проведених в громаді за рік;
- кількість мистецьких та культурних заходів, подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо), проведених у громаді за рік.

Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ (ПЛАНУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ) ТА ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ОБЛАСТІ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців. Дана Стратегія розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 року № 722.

При розробці Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегічні цілі Гребінківської громади також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 років, яка базується на розумінні актуальних проблем соціально-економічного розвитку області, районів та територіальних громад.

Стратегія розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки передбачає формування комплексної системи проектів та заходів, які, виходячи із розуміння поточної ситуації та рівня розвитку, зможуть концентрувати зусилля органів влади та різних суб'єктів регіонального розвитку для досягнення принципу пріоритетності інтересів людини.

Реалізація Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 6.1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року Стратегії розвитку Полтавської області на період 2021-2027 року проведено у таблиці 6.2.

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021- 2027 роки	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Гребінківської міської територіальної громади до 2030 року											
	А.Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування	А.1 Підвищення економічної спроможності громади	А.2. Підтримка малого та середнього бізнесу	В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами	В.1. Безпечна громада	В.2. Чисте довкілля	В.3. Енергоефективна та комфортна для проживання громада	В.4. Ефективне врядування , активна громада	С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля	С.1. Сучасний освітній та культурний простір т	С.2. Молодіжні ініціативи –новий погляд на Гребінчин край	С.3. Облаштування зон для активного відпочинку та дозвілля
Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля				++		+						
Операційна ціль 3.1. Формування єдиного простору високого рівня життя												
Операційна ціль 3.2. Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості		+								+		
Операційна ціль 3.3. Раціональне та екобезпечне господарювання				++		+						
Операційна ціль 3.4. Збереження та відтворення якості довкілля												++

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Процеси впровадження та оцінювання є складовими єдиного стратегічного планувального циклу.

Впровадження Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів, формування бюджету з урахуванням цілей, визначених у Стратегії, реалізацію місцевих програм розвитку, проєктів та заходів, моніторинг досягнення цілей та їх коригування у разі необхідності.

Оцінювання – визначення результатів впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади, досягнення запланованих результатів та врахування їх у наступному планувальному циклі.

Система впровадження Стратегії

Система впровадження Стратегії має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто голова громади та депутатський корпус. Ключова роль при цьому відводиться міському голові. Його завданням є стимулювання та координація виконання завдань, які реалізують різні суб'єкти, а також мобілізація та інтеграція ресурсів, що знаходяться у їх розпорядженні, з метою досягнення стратегічних цілей та реалізації завдань, які дозволять досягнути спільно визначеного бачення розвитку громади.

Крім того, однією із стратегічних ролей голови є представництво інтересів громади з метою досягнення цілей та виконання завдань Стратегії. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти голови щодо реалізації Стратегії, пропозиції щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії.

Технічний рівень впровадження виконують відповідальні за досягнення завдань Стратегії структурні підрозділи виконавчого комітету та комунальні установи міської ради.

Реалізація завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними відділами й управліннями Гребінківської міської ради за участі партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Управління процесом реалізації Стратегії проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації Стратегії здійснюється міською радою, виконавчим комітетом та відділом економіки та туризму .

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, передбачається створення органу з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії (КУВ) та систему індикаторів, які забезпечують підтвердження досягнення визначених цілей.

Комітет з управління впровадженням Стратегії створений за принципом гендерної збалансованості з представників міської ради, населених пунктів громади, громадськості, бізнесу, міський голова та його заступники, керівники управлінь і відділів міської ради, приватні підприємці, представники об'єднань громадян та інших організацій та підприємств.

Повний склад КУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань Стратегії визначається відповідним розпорядчим документом.

Постійно діючий Комітет з управління впровадженням забезпечує контроль за реалізацією Стратегії, заслуховує звіти щодо результатів впровадження Стратегії, пропозиції із внесення змін та оновлення. Міська рада приймає рішення щодо внесення змін до Стратегії.

Комітет з управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

До завдань КУВ також віднесено:

- організацію взаємодії підрозділів виконавчого комітету міської ради, органів державної влади, підприємств та установ міста в процесі реалізації Стратегії, загальноміських програм та проєктів;

- організацію підготовки щоквартальних та щорічних звітів про стан реалізації Стратегії;
- організацію висвітлення звітів в ЗМІ та інформування міського голови, депутатів міської ради.

Моніторинг впровадження Стратегії.

Моніторинг виконує функції – спостереження (відстеження) та попередження. Відстеження проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а попередження – з метою попередження небажаних наслідків.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками;
- виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для коригування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Оцінка ґрунтуватиметься на розгляді та оцінці звітів з виконання Стратегії.

Моніторинг результативності та ефективності впровадження Стратегії визначається досягненням визначених показників.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії.

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення Бачення; напрямів розвитку, стратегічних, оперативних цілей.

Рівні моніторингу:

- ефективність впровадження окремого проєкту;
- рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей;
- ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку;
- стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення.

Підбивати підсумки моніторингу необхідно один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

При проведенні моніторингу фіксуються та аналізуються:

- а) ступінь виконання кожного завдання по проєктах;
- б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів;
- г) оцінка потреб у фінансуванні;
- д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з коригування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проєктами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;
- депутатами міської ради;
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

В процесі моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проєктів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності (з огляду на зміну ситуації), оскільки одні проєкти будуть реалізовані та завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку громади повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі та завдання залишалися актуальними і реалізовувалися.

Комітет збирається із встановленою періодичністю (але не менше двох разів на рік) для оцінки досягнутих результатів і внесення запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на громадські обговорення.

На підставі результатів моніторингу один раз на рік відділ економіки виносить на чергове засідання Комітету з управління впровадженням Стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений КУВ аналіз фінансових потреб надається до депутатських комісій для врахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.

Показники оцінки реалізації Стратегічного плану (Індикатори досягнення результату)

1. Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення.
2. Середня місячна заробітна плата (розмежовані за гендерною ознакою дані).
3. Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за гендерною ознакою дані).
4. Кількість зареєстрованих безробітних (розмежовані за за гендерною ознакою дані).
5. Обсяг реалізованої продукції та послуг на душу населення.
6. Частка продукції та послуг, вироблених малими підприємствами в загальному обсязі.
7. Кількість новостворених робочих місць на рік (розмежовані за за гендерною ознакою дані).
8. Кількість малих і середніх підприємств на 10 тис. осіб населення.
9. Кількість компаній, що надають бізнес-послуги.
10. Загальний обсяг пасажирських перевезень всіма видами транспорту.
11. Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів.
12. Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища.
13. Кількість туристів на рік.
14. Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо) на рік.
15. Динаміка чисельності населення міста.
16. Рівень безробіття.
17. Частка безробітних жінок у загальній кількості безробітних в місті.
18. Кількість спортивних споруд і об'єктів введених в експлуатацію.
19. Кількість громадян, охоплених спортивними секціями.
20. Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів.
21. Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах міста.
22. Кількість змагань усіх рівнів, в яких взяли участь вихованці спортивних секцій міста.

Показники досягнення результатів за стратегічними цілями**А. Економічний розвиток та сприятливі умови для інвестування**

- доходи загального фонду бюджету територіальної громади (без трансфертів) на 1 особу.
- кількість ФОП на 10 тис. осіб населення.
- кількість новостворених робочих місць на підприємствах міста на рік (розмежовані за статтю дані).
- кількість малих і середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
- сформований позитивний інвестиційний імідж громади (розроблений герб, бренд тощо)

В. Безпечна і комфортна громада з ефективним управлінням та якісними послугами

- економія бюджетних коштів від впровадження ефективного муніципального енергоменеджменту;
- кількість (%) безбар'єрних комунальних закладів та закладів соціальної сфери;
- кількість забезпечених персоналом медичних закладів в сільських населених пунктах громади;
- кількість і якість послуг, які можна отримати в ЦНАПі;
- запровадження електронних інструментів управління в діяльність виконавчих органів міської ради, економія бюджетних коштів на паперових носіях

С. Культурно-освітній центр, місце для активного спортивного життя та дозвілля

- наповнені новим змістом основні заклади культурної сфери: музейний простір та бібліотечна мережа;
- діюча Молодіжна рада громади (кількість членів);
- кількість молодіжних масових активностей (щоквартальна кількість проведених заходів);
- кількість спортивних заходів проведених в громаді за рік;
- кількість мистецьких та культурних заходів, подій (фестивалів, конференцій, святкувань тощо), проведених у громаді за рік